

20669

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 22 వ తేది శనివారము No. 266
నంపుటము. ౫ కాళియుక్తి నామ సంవత్సర మాఘ మాస బహుళ శస్తమి ౭. సంచిక ౨౬౭

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెల గ అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

అమృతం జనము డిపో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ఫేరి రోడ్డు, పోట్టు, బొంబాయి

(1457) జర్మనీదేశపు రంగుపొడర్లు లేనని ఎంతమాత్రము
నిరుత్సాహ పడవలదు.

విరోధా, అమెరికా, ఆఫ్రికా, ఆసియా వంటివి మనకు రంగుపొడర్లు అయినా లేవుగా వచ్చుచున్నవి. వట్టు, నూలు, ఇమిడిన పట్టు, తోలు, కాగితం, దారము మొదలయిన వాటికి రంగువేయుటకు అన్నిరకముల పొడర్లు మాయొద్ద 1 రతి డబ్బులున్నా, పీచాయలున్నా ధర సరసముగా దొరకగలవు.

అలిజరైక్ 20% చాటుపీచాయి మావద్ద నున్నది. అవిలెను పొట్టున్నా, పొటానున్నా వట్టుచేయబడును.

కావలసినవారు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుకోవలెను.

తంబిలిసము "తామర"
పోస్టుబాక్సు నెం. 38.

చారి అందు రాం,
తూర్పుగేటు, మధుర.

పోస్టుబాక్సులు: అంగ్లంబండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, బామ్బాయి నగర సిద్ది, బొంబాయి.

చానాను యెంబులు: మెనకా పురమూర్తి మూర్తి, వైశాఖవారోడ్డు, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన. 126

(రెజిస్టర్డ్) ఆటో డిల్ బహార్. (రెజిస్టర్డ్)
కాబడినది. కాబడినది.

ఇష్టచేకాలపు రుతి కనువడునది, సాటిలేని బహిష్కరమును మనానగలము.
అల్పాహుళగాని, సాహాయముగాని, శర్యబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పున్నపారము.

నీ కువాలపై కొన్ని బిందువులు చిహ్నరేఖలతో, మనోగ్యమన
కువాసన నిర్మలమరించును.

ఈ క్రింది వర్ణనానుసారము నీసాలలో నుండును.

శిష్ట నైవా (అర ద్రాం)	నీసా 1-౩ రు 0.౩0
మధ్యరకము నైవా 1-౩ ద్రాం	" " 0.12-0
వేరొక నైవా 2 "	" " 1.4-0
పెద్ద నైవా ౩ " లేక ౩ ద్రాం	" " ౩.0-0

౩. పి. ఫిర్యూలా బుద్ది 1-౩ 0.6-0, ౩ బుద్దకు 0.14-0 (తత్వేకము).

వర్ణలు, నట్టులు మొదలగు ప్రసిద్ధమును ప్రతిపాపుతాను దొరకును. నీ
అగ్రేకమును నకలు సంస్కృతలయ, కాశ్మీర, తామిళ, తామిళ కౌముదము నీసానైవా
ను, కార్త్యునైవాను ఆటో డిల్ బహార్ అను కేరును వరిపింపుడు ఈ ఆటో
డిల్ బహార్ యొక్క ముఖములను తురికిలనచేయ గోరుచారి విగుతకాళి
ప్రాసినవో అకాశిమ్మర్లుగు మనానగకాదు ఉచితముగ పంపుదురు.

Mr. G. W. M. Reynold's Novels Other Big Type Editions.

	Rs. A.
GRACE DARLING or The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5. Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Rs. 1. Margaret 4 vols.	3 0
Neeromancer 3 vols. 2 4 0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2 4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12 0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchers, in 4 vols.	3 0
Bronza Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugenie's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loves of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)
The SUPERIOR WAIC & Co,
536 Post Box 167 (A) Madras. E.

విద్యార్థుల సిరా. 1261

ఈ సిరా విద్యార్థి ప్రపంచమున మిక్కిలి వన్నె కెక్కి
కేర్వదసినది ప్రజలచే మిక్కిలి కొనియాడబడి ప్రాచుర్యము
పరుపబడుచున్నది.

తైలు బ్లాష్టాక్ సిరామాత్రము 100-1-కి వెల 1-4-0

ఎట్ట, ఆకవచ్చ సిరామాత్రము గోళము 1-కి వెల 1-4-0

వలయునారు ఇంగ్లీషున ఉత్తములు వ్రాయునలెను.

Teachers & Co., Stationers & Ink dealers,
Post Box No 808, Calcutta.

వాస్తు శాస్త్రము, ఇంజనీరింగు నానాదేశములు,

శిల్పరీతులు, కులాచారములు, వృత్తివాక్య పారములు

అనువరించి చాకలో చక్కని ఇల్లు, మేడలు కట్టు స్థానము

ఇవ్వగలము. సాతె ఇల్లను కొద్దిలో అందముగా మార్చగలము.

ప్లాను వెల ఇంటి కిక్కురుమీద 1000-కి రు 2. బిల్డింగు సామా

నాలు, మిట్ట ప్రోయలు ఫర్నిచరు అతవసరము పూల మొక్కలు

తెప్ప సరకుధర చాకలో వర్ణముచేయగలము.

విద్యానిలము, బందరు,

(1448) కంట్టాక్టర్లు, కమిషన్ యేజెంట్లు.

శ్రీ మద్భగవద్

గీతా రహస్యము

547 అను 1437

కర్తయోగ శాస్త్రము

శ్రీ బాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీ నోరి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి చే దీనివ ర్తితము.

ప్రతి 1-కి ధర రూ ౩.4-0.

వామిళ్. రామస్వామి శాస్త్రియ లండన్ సన్స్,

192, ఎన్ స్లనేడ్, చెన్నపురి. ఈ.

మోహినీతెలము:—శ్రీ లాపురములు వాడుకకు గౌరవ్య

మైనది. మెదదుకు చలనశీలమును వెన్నుకలు రాలకుండును.

నెంక్రుకలు నునుపుజేరును. మనానగలిగి యుండును. 0-12-0

అమృతం జనం డిపో.

109, ఫేరిరోడ్డు పోట్టు, బొంబాయి, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

(మా కృషిలో పాల్గొన్నవారందరినీ)

ఆంధ్రవిద్యానిలయము.

విజయనగర సంతానము.

(ఇంక్లాండులో ఇంకాల్పొరేటు కబడించి.)

నో టీ సు. (1475)

డిల్లీ సాదరునుండి రాయపురమున కంపబడిన
201 బస్తాల బాల్ గోల్డ్ ధాన్యము నెవ్వరు ఇంతవరకు
లేనిగానకుండుటవలన సదరు బస్తాలు 1890-వ
సం॥ పు ఇండియన్ రైల్వేసు 9-వ ఆర్టు 56-వ
సెక్షను ననుసరించి ఫిబ్రవరి 25-వ తేది మంగళ
వారము సాయంత్రమునకి గంటలకు రాయపుర
ములో పబ్లిక్ యేలములో అమ్మివే యబడును.

(మా కృతీలు సలేఖకునియొద్దనుండి)

۵۲۵

మనకే తెలిసిన నైజాము పరాక్రమం వారి వాక్యమునకు
దిదివరకే మారుబాధలే ప్రజల పీడితల చిరునవ్వులలో
గ్రీష్మపురినాముల గూడ నత్తుగ్రామం పాపమాపురు
న్నవి. ఇందుకు ముఖ్య కారణము ఈ సురక్ష్యమునందలి వర్షా
భావము తప్పు వేరుకాదు. ప్రస్తుతము లిక్కయి ను 12 4 3 నేర్ప
కంటే వర్షకము దొరకుటలేదు. ఇకత తిరుపతిసామంతులు
గూడ ప్రజలనుగ నుండుటచే లీదనారు. పశుబాధలకంతము
లేదు. ఇటుపైని ఈ గ్రీష్మముకు వెల్లుండునో జేవురికలుక.
వశువుల కిప్పుడే పూజలములు దొరకుట కష్టముగ నున్నది,
దైవయత్న మెట్లుండునో! నిన్నటిదివము మధ్యాహ్నమున,
మహామారి, ఇప్పుడు చాలాలోగలుగుట. భీతిశింది, ముగ్ధులు
మనకు లావ్యా పుజేతమందు మిలిటరీ కలెక్టరలకు ఆఫీసు
వందలి ఉద్యోగస్థులకు, తదితరులకు, ఇప్పుడుకట్టింది దొరక
నమువారిచ్చి యున్నందున, 3-4 మాసములనుండి శిశుకాకలాప
లున్న వేదేశోగ్యములవారై కాలము గడపుమున, వారి
యిండ్లన్నియు పశురాశిప్రీతి యై విశేషవృష్టులు మోసిరి.
ఇశేడుకాలుకటి స్త్రీలు, బాలుకుల తప్ప పురుషులందర
వారివారి పనులకు పోయి యుండినందున వర్షము విశేషముగ
గలిగింది. దాదాపుగా 15 వేల రూప్యముల విలువగల పావు
గుర్రుల అగ్ని కామతివయెను. అని బొలారంనుండి యొకరు
వ్రాయుచున్నారు

అమ్మ తాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-కి వెలి 0-8-0.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

ఎల్. మెతిరాం అంకు సన్స్ లేవారిలు, గుత్తే
దానాలు తిరుమలగిరి కింద్రాబాదగారు సమస్తజనులకు తెలి
యజేయుచు యేమనగా మా కింద్రాబాద మెండా దుకాణం
గుడ్డపు అయిన పసుపుమారి లక్ష్మీనారాయణుని 21 ఫిబ్ర
వరి 1919 నుండి తోలున కొలుపునకునుండి తీసి వేసినాము గాన
తెలిసిరి (1480)

ఎల్. మోహిర్లాం అందు సన్.

Original Suit No. 392 of 1918.

నామము: మిట్టా నామస్వామి, వల్లంకోందు చిన్న
గడ్డాము - ప్రాదీపూరు.

ప్రతివాది: వాడర్తి రంగన్న - మోవరాబాదు.
ఈ వాడు ప్రతివాదివైన లావాజేరి కుటుంబము
రూ. 184.0-0 లకు వానా దాఖల్ చేసినట్లున్నాడు. సు.వా.నా
1919 మార్చి నెం. 17. లేడికి ప్రతివాది హాజరుకు వాయిదా
పడివున్నది. సవరు వాయిదాను ప్రతివాది హాజరు కావంతటి
వానా Exparte గా తీర్మానించుచున్నాడు. (1478)

Proddatur 19-2-19. B. CHENGALVARAYA SARMA,
Pleader for Plaintiffs.

1918 నా హాల్ కాస్ నం. 371.

వాని:—చంద్రుం చిన్న పుట్టుకయ్యి భార్య రాకమ్మ.
 (వ్రతివాని:—పల్లవనాట శేషచార్యుల కొమారుడు. వర
 సింహాచార్య. పాతకా వాడయ్యాంబట్టి గం గావతిచాలా పా
 తనవారి.)

నో టీసు. (1479)

నాదీపేర ప్రతివాది క్రాంతియుద్ధికి ప్రాసోబు బాబును
బాక్రియా 27-4-0 లకు దాఖలుకావడి వ్రాసు వైవావా
1919 సం. ఫిబ్రవరి నెల 24 లేదకి నాయకా వుంటావున్నది.
సవన నాయదాకు ప్రతివాది వ్యూహము గా గాని చకిత ద్వారా
గాని పోజుకానియెవల యెక్కుపాట్రి గా తీర్మానము చేయ
బకునని ప్రతివాదికి యిరుగువల్ల తెలియజేయవలెననిది.

సి. యస్. నరసింహాచార్య,
19-2-19.

నోటిసు. 1474

ఇందువలన యావన్ముది కంప్రాక్తు వగై
రాలకు తెలియ చేసుడం యేమనగా—

తీరుములకురాద పాల్లు పెద్దవీధులలో నున్న
వేయునట్టి పుష్కరణ వజ్రాగాలలో సదా వేయునట్టి
వాసింగ్లను 2500 శాండ్ల పౌవగుల లైట్లను
వేయునట్టి పనిని రీ సంవత్సరములకు కంట్రాక్టు
విధువబడును. కనుక యీ ఫీజువరినెల 28-వ తేది
లోగా యీక్రింద సంతకము చేసియుండువారి పేర
టికి సదరు కంట్రాక్టుకొరువారు లొడవు పంపుకో
వచ్చును. లొడరు కవరుపై “వాసింగ్ల లైట్
లొడరు” అని వ్రాసి నీలుచేసి పంపువలసినది.

ప్రతి ఒక పెండురులో రూ 100 లు. షిఫా
జిల్లా మొత్తం దేవస్థానం కచ్చేరిలో చెల్లించవలసి
నది.

దాఖలుకాబడిన టౌండర్లు వైకి శ్రీ విచారణ కర్తల వారికి యుక్తమని తోచే టౌండరును మంజూరుచేయుచూ, మిగత టౌండర్లను ఏకారణమును తెలుపకయే నిరాకరింపు అధికారము కద్దు. నిరాకరింపబడిన టౌండర్ల డిపాజిటు మొత్తమును టౌండర్లు ప్రైవేటు అయినవెంటనే వాపసు తీసికోవచ్చును.

ఇందుకు సంబంధమై తెలుసుకోవగిన విషయములున్న కంప్రాక్టు పరత్తులున్న దేవస్థానం కచ్చేరిలో తెలుసుకోవచ్చును.

తనస్థానం ఆఫీసు } (సంతకం) శ్రీ మహాంతు
అనుపతి. } శ్రీ యాగదాసు జీ వారు
10 ఫిబ్రవరి 1919. } విచారణకర్త

యందును !

ఆయుర్యేదమునకును, అంటుడురోగములకును,

కాని, నీవు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

(123)

కలరా, షిక్ష, కౌటుంటియా లోగడాలవ దురుప్పు బొషకులవ, నింకనోనినో నీ కట్టి ధయముకు లోక
గురక్షితముగా పంపించుట. శ్రీమదైవము, చాకానవి. శాస్త్రకొన్ని ప్రత్యేయబంబు 100-కి 100 మంది రక్షించబడిరి.

[illegible]

ಪೆಂ (ವೆದ್ದಿ) 1-12-0

11 11 (222) 11 1-2-0

భక్త ప్రయోగ జామందుల నేటికీ " 1-8-0

మా ధన్యంతరి లేహ్నము

ఇక్కడ యొక్క చా రోగము కుదిరిన పిదప గుణము
బేయటక్త పుచ్చుకొనదగినది. దట్టి 1-కి వెల రు2-8-0

ఇంకను ప్రపంచప్రఖ్యాతివడసిన జ్ఞానధామ ల నేకములు గలవు.

ప్రొక్రిగుప్రొక్రిజ్జులు (ప్రత్యేకము, భరణాదు) చేసివారల కుచితముగ క్యాటలాగు పంపబడును.

అయ్య, ర్యేహాశ్రమం, ఎం. ఆచార్యన్ పీఠి, జి.టి. మదరాసు

వృత్తాంతములు

తూర్పుహిమాలయపు (పెన్సిల్వీనియా) సంఘమువారు నీలి గుర్రులలో సమావేశమైనప్పుడు, ఆమెరికాలోని హిందూజాతీయులలో నున్న వస్తువదార్థముల నిషేధించుట కొకచట్టము ఆమోదించవలసి నని, హిందూజాతీయప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞప్తి చేయుటకు నిశ్చయించిరి.

ఫిబ్రవరి 14-న తేదీని మధ్యరాత్రిముగ భీష్మకవిమనసు బెంజమినుగారు ఘూగానకోలరి కార్యాలయమును తెరచిరి. అది కీ! కే! లగు దినమునందగున నర్ కన్నాని చంద్రు ఎం. బి. దాదాభాయి గారలది. దాదాభాయిగారు పూర్వచక్రీ నంతటిని తెలిసిరి. అట్టిపాటి క్రామికసంస్థాపనల నుత్సహించుట తన కంతేనియు సంతోషకరమని బెంజమినుగారు చెప్పిరి.

యధ్యపమయమున! సింధు రాష్ట్రములో ముగ్గురు మ హావ్యవసాయ నిర్బంధము చేయబడిరి. హిందూయి దొరతన మువారు నివేదింపగా హిందూజాతీయప్రభుత్వమువారు మయకు అబ్దులు మజిద్, మాలానా మహమ్మదు సాదుగార్లను నిర్బంధ విముక్తులగు జేసిరి. మూడవవారు మాలీ మహమ్మదు సా హేబుగా కంకను విముక్తులు కాలేను.

బెంగళూరు తపాలాపనివారలు తా మిదివరకు జీతము లను పొందినవారలను వెన్నియో విజ్ఞాపన లంపియుండ, పని విచారించబడలేదనియు, ప్రస్తుతము వస్తువుల ధరలును వి శేషముగ పెరిగిపోవుటవలనను, తెలిగ్రాఫు పనివారల జీతము లను వృద్ధిచేయుటవలనను జీతము తమలనుగూడ పొచ్చించు ఏర్పాటును జేయవలయు నని డైరెక్టరు జనరలుగారికి తంతి సంపిరి.

క్రిందటి బుధవారమునాడు నీలగుండవంత్తులలో జరిగిన ప్రమాదమును గూర్చి డెయిలీపోస్టు ఇట్లు వ్రాయుచు న్నది. 288 వ దళమునందలి నైనికులు గుటికొట్టుట వధ్యించు చుండిరి. అందులో ఆయ్యత అను నైనదిడు పొరపాటున తప్పునుండ నుపయోగించెను. అది మంజప్ప అను క్రైస్తవు నకును మాన్య అను మరయొకనికిని తగిలెను. మాన్య అనునత డా దెబ్బలవలన మరణించెను. పోలీసువారు విచారణచేసి ఆయ్యత అను నైనదిడు నాయకుని, బోధకుని అరెస్టుచేసిరి. కేసు విచారణలో నున్నది.

ఆయుర్వేద యువానీ సమావేశము:—కరాచీనగర ములోని 21 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఆఖిలభారత ఆయుర్వేద యువాని లిస్ట్ సమావేశము ప్రారంభమయ్యెను. ఆధ్యక్షకావ్య న్యాసములో డిప్రెజర్ - ఉక్-మల్-తు నాకీము అహమ్మదు అబ్దుల్లాఖానుగారు ఆయుర్వేదవైద్యముయొక్క పూర్వ చరిత్రమును విచరించుచు, ఈ క్షాత్రి వైద్యము, ప్రాచ్య వైద్యజ్ఞానాగారమున కొనగిన సమము లను పేర్కొనిరి. ఆయుర్వేద యువానీ వైద్యములు ఈ జీ కముయొక్క తోలిష్టకీతులను, క్రిజలమనస్థితులను అను కూలమైనదని ఈనుడువుచు, ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేద యువానీ వైద్యములయందు ఆనాదరణ మాత్రమందీరిన తెల్పు టకు అనేక వైద్య రిజిస్ట్రేషను చట్టములను చూపిరి.

ఈనెల 19 వ తేదీని బంగారాకాననభవారు ఉప హారము లైసరువార అయిదు తీర్మానములను చేర్చించిరి. అవి యన్నియును పరిష్కారము లయ్యెను. ముఖిపిక్, అలోగ్య మార్గములను బోధించుటకు ఏర్పాటు చేయవలసిన దని మా! ఇర్షియగారు, మిగిలిన తీర్మానములలో నొక తీర్మానము నుప చాదించిరి. క్రింది సంవత్సరము ఈ విషయములో ప్రభుత్వము వారు సలిపిన కార్యమును, ముందుచేయవలసిన కార్యములను నుడువుచు ప్రభుత్వమువారికిరవు మా! వర్తమనర్త గారు సమా ధానమిచ్చిరి. ఈతీర్మాన ముపసంహరింపబడెను. బీహారుప్రభు త్వమువారి ప్రకారము ఆహారపదార్థ ములయొక్కయు, బట్టల యొక్కయు హెచ్చుధరలను తగ్గించుటకు చర్య తీసికొన వలసిన దను గురియొక తీర్మాన ముపాదించబడెను.

ఇది రాష్ట్రీయనిషయముగాదు. ఆ ప్రభుత్వమువారును చర్య తీసికొనుచున్నారనియు సర్ హెన్రీ నీలగారు సమా ధానమిచ్చిరి. తీర్మాన ముపసంహరింపబడెను. మార్చి 6-న తేదీని కానననభ సమావేశమగును.

ఎన్. బ్యాప్టిస్టు గారి వింతచర్య:—అద్యోకేటు ఆఫ్ ఇండియాపుత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.—ఫిబ్రవరి 4-6 తేదీని 11-15 గంటలకు బ్యాప్టరుగ రావలసినదని సింధు జాడిమలు కవిమనసు రిజిస్ట్రేషన్ గారు కరాచీ “డెయిలీ గజెట్టు” క్రితి కాసంపాదకులగు లబ్ధునుగారి నడిగిరి. కరాచీలో ననేక మంది యూరపీయను అంద నా తనకు కలుగులంపును బాగు లేదనియు, తానాదినమున పనికేగకుండున ప్రతీకనిలబడి పోవు ననియు, ఎక్కడను క్రితికా సంపాదకులను బ్యాప్టరుగ పిలచు మాములులేదనియు లబ్ధునుగారు చెప్పిరి. చివరకు వారికి రూ 50 ల జరిమానా విధింపబడెను. ఆసమ్మతిని దెలుపుచు నతడారు 50 లను కట్టెను. మరియు కోర్టుఅనుగులు చాట్టు ప్రక్కలు ఏమియు బాగులేనందువలన గవర్న మెంటువారికి వాటిని బాగుచేయించుటకు సామ్యు లేనట్లు గవ్వించుచున్నది కనుక నీ జరిమానా సామ్యుతో నబ్బును చీపురును కొని రెండుకోజాలు గూలీలను పెట్టి అగన్నియు బాగుచేయించ వలసిన దని ఆతడు బ్రష్ట్రాధికారిని కోరెను.

కూనూరు వార్తలు:—కూనూరులో డిప్యూటీ కలక్టరు డబ్ల్యు. హెచ్. చాటరుటన్ను గారు ఆజిల్లయొక్క అరకు బీరు సారాయిలయొక్కయు, నల్లమందు, గంజాయి దుకాణ ములయొక్కయు ఈ సంవత్సరంతిపు యిజారాపాటు పాదించిరి. మార్చి నెలనుండి కోబగి, కొత్తబజారులలోని సారాయి దుకాణములు తీసివేయబడుట వలన నీ రు సారాయి మీద ప్రభుత్వము వారికి చాలా రివెన్యూ లభి పోయెను. క్రింది సంవత్సరముకంటె అరకు సారాయి దుకాణములమీది రివెన్యూ ఈ సంవత్సరము చాలా హెచ్చెను. బీరుసారాయిమీద క్రిత సంవత్సరము 2,22,510 రూపాయలు ఈ సంవత్సరము 1,52,220 రూపాయలు. 20,290 రూపాయల నష్టమునచ్చెను. క్రితసంవత్సరము అరకుదుకాణము మీద రు 1,71,258 ఈ సంవత్సరము రు 2,05,200 లు. రు 3948 ల హెచ్చుగలదు. గంజాయి దుకాణములు ఈసం ము 1660 రూ॥ అను క్రితసంవత్సరము 1200 రూ అను, నల్ల మందు దుకాణములలో ఈ సంవత్సరము రూ. 9500 అను క్రితసంవత్సరము రూ 8609 అను కలదు.

శ్రీ త్యాగ రాయ ఉత్సవములు, తుని.

ఆయ్యా, ఆంధ్రమాత గన్న పుత్రతత్వములలో నాకుక మజియినట్టియో మహాభక్తాగ్రేసరుడైట్టియో అసమానగాని కళాప్రపూర్ణుడైట్టియో శ్రీత్యాగ రాయల ఉత్సవసందర్భమున మా తునిగ్రామముందు జనవరి నెల 25 ని 17 లగాయిదు 25 తేదీ ఆఖరువరకు త్యాగరాయ భక్త సమాజము, త్యాగరాయ గాన సభ అనుశీర్షతో రెండుస్థలములయందు గానవినిోదములతో నుత్సవములు జరుపుదముగా జరిగినవి. మాపురపాలకులగు శ్రీ మహారాజీనా హెబావారి సద్గృహీతపాలనలంబున పురం బన్ని విధంబుల వృద్ధిని గాంచుచుండుట పొరులయద్వంద్యము గదా? గతి సంవత్సరంబుకన్న ఈ సంవత్సరము ఉత్సాహమధికమగు టవలన రెండుస్థలములయందును అత్యంతవిభవముగా జరిగినది సంగీతకావ్య యనందగు శ్రీ సంగమేశ్వరకావ్యి గారికి 116వన్న పిడేజా వాద్యయనందు పేర్చిరిక గాంతి నడి వేంకటస్వామి నాయకుగారికిన్ని పిజవాద్యయనందు బాణ్యుదళలో నుప్రసిద్ధులగు నేర్పు కనకవర్స కాకినాడ డి! రాజరాజేశ్వరికిన్ని మృదంగవాద్యయందు అత్యద్భుత కల్పనాకాళ్యమును కనబర్చిన పి! వీరేశలింగం గారికిన్ని నూర ర్థపతకములు బహుమతిగా నొసంగబడినందులకు సభవారు ప్రశంస నియము.

పురవాసి

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. శత్యముల సద్భావమును గురించిన కావ్యీయచర్చ గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. సి. ఇన్స్టిట్యూషన్ చక్కని గ్రంథము. నెల 40-50. కారణంబు:— ఇది శ్రీభక్తహృదీని యను నాటకము సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుకావలసింది. అంతకు బదిలీరవలయును నెల 0-4-00 పోస్టేజీ కేసు. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము పోస్ట్ కావ్య 212, వడకామ

స్థానిక వార్తలు

శ్రీ సంగీతశాల:—ఈ నెల 28 వ తేదీ ఆదివార మునాడు సాయంత్రము గం 4-15 కు ఆర్యవిద్యనుబద్ధి గోక్ష హాలులో శ్రీకుల సరస్వతీబాయి గారుద్రావదీమానసంరక్షణ యుగ గూర్చి వాక్య కాలక్షేప మొనరింతును.

వివేకబాబుగారి యువన్యాసము:—జేలేభ బాబూ వివేకచంద్రపాటుగాని శేఫ్రసాయంత్రము రిక్త గం లకు రావచ్చేట పోలీసుస్టేషనుకు సమావేశమనన్న గోవిలా స భవవారణమున “కాలట్రువట్టులు” నుగురించి యువన్యా సింతురు.

విద్యాదానము:—కాశీపాకము జమీందారు లగు శ్రీ కాశీపాకము వరదాచార్యులవారు వేదపాఠశాల సంస్థాపన మునకు నాడు రూ 1000 అ దానముచేసి యియు, పాఠశాల జమీందారుగారి పేరిటి క్వరలో నెలకొల్పబడు ననియు నొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

మదరాసు పురపాలకసభ్యసంఘము:—కొన్ని కేసులు నందలి యూరోపీయనుసభ్యులు సర్ గార్తవ ప్రభు. (కూసా, టర్నరు గార్లు. మునిసిపల్ రిఫారముచట్టము తరుకోరి కలవత్సరీకేసుగా నున్నదని తమసభ్యత్వమునకు రాజీనా మావిచ్చిన రూఢివార్త నేను తెలియుచున్నది. లీమగారును మ రొకయూరోపీయను సభ్యుకుమలతయు క్వరలో తమ సభ్య త్వమునకు రాజీనామానీయబోవుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రవక్త్రవైస్ సామర్థ్యవరీక్ష:—ఈ వరీక్ష గోఖలేచోటులో 26 వ తేదీ బుధవారం సాయంత్రం 5 - 10 గంటలకు జరుగును. “బాత్మియ్య ప్రధాన నూత్రములు: హిందూజాతీయం దని యెంతవరకు గలవు?” అను విషయ మును గూర్చి ఉపన్యాసములు జరుగును. ఉపన్యాసకున కొక్కొకనికి 7 నిమిషముల వ్యవధి ఈయబడును. అనేకవ్రతి స్థాపనములనుండి పోటీవార్త గలగు. ప్రవేశమునకు విద్యార్థి లొక అదానన్న, ఇతరులు రెండవాయు ఇవ్యవలసి యుండును. ఈసామ్యు వై. ఎమ్. బి. ఎల్ పోవును.

స్కూలుమాస్టర్ల ట్రెయినింగు:—కాలభలో ద్వయమును జేయున చాక్రిపంజేముటకుగాను యువకులకు స్కూలుమాస్టర్ల క్షేణనియ్యటకుగాను ట్రెయినింగు తరగతి యొకటి మదనపల్లిలో మేనె 26 వ తేదీనుండి జూలనెల 4 వ తేదీవరకు భారతిబాలభటసంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద జరుపుటకు ప్రయత్నియును చేయబడుచున్నది. తరగ తులు మదనపల్లి ఉద్దు బాతీ మకలాళాలలో జరుపబడుచుండు ను. క్షేణ జరుగుచుండు 10 దినములకు అభ్యర్థకు రూ 7 లు ఈయవలయును. సింధుస్కూలు కమీషనుకు జి పి ఆర్గ రన్నియుగాను క్షేణ నిత్తురని తెలియుచున్నది.

శ్రీవండిలి గిరింద్రాచార్యుల వారు:—యూ నీయులగు కే. వి. రంగస్వామయ్య గారి యాహ్వనముమీద, తిరుచనాపల్లికి సమీపమునను నడియోళమునందు జరుగ బోవు ఆఖిలభారతసంస్కృతసమ్మేళమునకు వెళ్ళబోవుచున్న ఆఖిలభారతసంస్కృతసభాకార్యదర్శులు, జయపురమునివా నులునగు శ్రీవండిత గిరింద్రాచార్యగారు నిన్న యందయము కలకత్తాబండిలో ఇచ్చటికి వెళ్లిరి. వైద్యరత్న గోపాలాచార్య లుగాను ఇకకొందరు, స్నేహనందకు. కల్లి శ్రీచార్యులవారికి ఆతిథ్య మిచ్చిరి. శ్రీ ఆచార్యులవారు జయపురము వెళ్లుటకు నుండు ఇచ్చట కొన్నాళ్లండి యువన్యాసము లిత్తురని మా కొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి, మంచిమందు దప్పి 1-5 అ. 6. 12-5 రు. 8-8. 100-5 రూ. 25. తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్యముమీద గాని, పెండుకలలో గాని, తోచర్యములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టుచున్నది. పురుగులలోని భేదములట్టి తామరలోన కెందు చూడు భేదములు గలవు. అయ్యకాంక్షను దీపా, హిందూ అంద మద్రాసు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 24-వ తేది

శనివారము.

హిందూదేశపు రైల్వేపరిపాలనము

1917-18 సంవత్సరపు రైల్వేపరిపాలనము మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల ఖర్చు బాగుగా ఉన్నది. రైల్వే పరిపాలనానిజే దికలూ ది. తనరకును వేర్వేరు రైల్వే మార్గముల స్వంతమొనరిస్తూ ఉండి పనిచేయడమే. ఈయనా కర్మ, వ్యయములను కూడా వేరుబడినది. కాని రైల్వే వేదికలను దీ కారణముచే, మిగుల కొరత గొన్నందుచున్నది. రైల్వే వేదికలందు ప్రాయశ్చిత్తముగ గొప్ప ట్టు నిషయము, ఆదాయము కూర్చియు. 1916-17 సంవత్సరపు టానాముమే, అనవ్యవహారములను ఎంచబడెను 1917-18 సంవత్సరమునందు ఆదాయము వెనుకటి సంవత్సరపు సంఖ్యకన్న 14 కోట్లు అధిక మయ్యెను. ఇందుకు కారణములు తేలెల్లమే. ప్రయాణికుల గొప్పరపు రైలుబండ్లసంఖ్య తగ్గిన బడెను. రైల్వే రేట్లు, టైలుచార్జి మొత్తము మీద 100-కి 20 చొప్పున వృద్ధిగావించబడెను. రైల్వేలపై గావించబడిన వ్యయము, కాకాను జేయబడిన మొత్తముకన్న 311 లక్షలు దగ్గెను. 1916-17 సంవత్సరపు టానాముము 788.37 లక్షల రూప్యములు గాగ, 1917-18 సంవత్సరపు టానాముము 35.24 లక్షల రూప్యములయ్యెను. రైల్వే రేట్లు హెచ్చుబడవలసను, ప్రయాణికుల గొప్పరపు బండ్లు తగ్గుబడవలసను, ఇతరవ్యయములు కూడ తగ్గిపోవుటవలనను, రైల్వేవారి ఆదాయము హెచ్చెనని స్పష్ట మగుచున్నది. రైల్వే రేట్లు హెచ్చించబడినపుడు, మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల రేట్లు హెచ్చించబడెను. మొదటి రెండు క్లాసుల రేట్లు యథాస్థితియందే యుండెను. బండ్లు తగ్గినన్ని తేక బోవుటచే, రైలుమీద గొప్పరబడిన సరకుల బరువు కూడ తగ్గుటచూడ, రైల్వేవారు గడించిన లాభము లన్నియు, మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల మూలముననే చేరినటుల స్పష్టమగుచున్నది.

ఇట్టిస్థితిలో మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల సౌకర్యములను తేల్చివృద్ధి ననుసరించి యున్నను రైల్వే వారుగాని రైల్వే బోర్డువారుగాని చక్కబరచినచో కొంతకష్టమయ్యుముగ నుండియుండెడిది. మూడవ క్లాసు ప్రయాణికులు పడెడియిబ్బందులు వర్తనాతీతములు. పడుపులపై పన్నులించి ప్రయాణముచేసెడి ధనికుల కవి గోచరములు గావు. బీదప్రయాణికుల కష్టములకూర్చి, శ్రద్ధవహించువారరును. ఈ కష్టములకు దోహద, ధనభారముకూడ వారిపై పడే పడుటచే, వారియిబ్బందు మరింత కఠినమయినది. రైల్వే స్టేషనులందు, వారు వేచియుండుటకు తగిన సుభద్ర ప్రదేశము సమకూర్చబడుటలేదు. నిటిపనితి, భోజనాది వసతులు, మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల కనేక ప్రదేశములందు లభించుట లేదు. మూడవ క్లాసు బండ్లలో నిర్ణీతసంఖ్యకు మించి జనుల నెక్కనిచ్చుటచే, దూరప్రయాణికులకు గలిగెడి యసౌఖ్య మింతింతి చెప్ప నలవి గాదు. వీరి కష్టములను స్వయముగ పరికించిన గాంధీమహాశయుడు వీటినివ్యాప్తదశరముగవర్ణించి యుండెను. ప్రజల ద్రవ్యము మూలమున అత్యధికలాభముల బడసిన, రైల్వేలవారిండులకై ఎట్టి చర్యకు గడంగిరి? దీని నిషయమై వారు

బాగుగ విచారించుచున్నటులను, కొంచె మభివృద్ధి గలిగినను, ఇంకను అభివృద్ధి కవకాశము విశేషముగ నున్నటులను, నివేదికము దెలుపుచున్నది. కాని, నివేదికమునందు హిందూదేశపు రైల్వే మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల చుట్టూరి నెంతమాత్రము దొంగిలించలేదని, ప్రజలకు స్వానుభవకే వేద్యమే. రైల్వే లాభములు పెరిగినవని దింకిసి చూడకుండు లాభ మూడను. లాభములకు దగ్గింపు గూడ తమకు గలవని రైల్వేలవారు గతించవలయును. వాటిని తిన్నగ నిర్వహించి, ధనపు నాణెనే యారవ్యముగ బెట్టి కొని కృషి సాగులు, న్యాసవిరుద్ధము

మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల ఖర్చు బాగుగా ఉన్నది. రైల్వే పరిపాలనానిజే దికలూ ది. తనరకును వేర్వేరు రైల్వే మార్గముల స్వంతమొనరిస్తూ ఉండి పనిచేయడమే. ఈయనా కర్మ, వ్యయములను కూడా వేరుబడినది. కాని రైల్వే వేదికలను దీ కారణముచే, మిగుల కొరత గొన్నందుచున్నది. రైల్వే వేదికలందు ప్రాయశ్చిత్తముగ గొప్ప ట్టు నిషయము, ఆదాయము కూర్చియు. 1916-17 సంవత్సరపు టానాముమే, అనవ్యవహారములను ఎంచబడెను 1917-18 సంవత్సరమునందు ఆదాయము వెనుకటి సంవత్సరపు సంఖ్యకన్న 14 కోట్లు అధిక మయ్యెను. ఇందుకు కారణములు తేలెల్లమే. ప్రయాణికుల గొప్పరపు రైలుబండ్లసంఖ్య తగ్గిన బడెను. రైల్వే రేట్లు, టైలుచార్జి మొత్తము మీద 100-కి 20 చొప్పున వృద్ధిగావించబడెను. రైల్వేలపై గావించబడిన వ్యయము, కాకాను జేయబడిన మొత్తముకన్న 311 లక్షలు దగ్గెను. 1916-17 సంవత్సరపు టానాముము 788.37 లక్షల రూప్యములు గాగ, 1917-18 సంవత్సరపు టానాముము 35.24 లక్షల రూప్యములయ్యెను. రైల్వే రేట్లు హెచ్చుబడవలసను, ప్రయాణికుల గొప్పరపు బండ్లు తగ్గుబడవలసను, ఇతరవ్యయములు కూడ తగ్గిపోవుటవలనను, రైల్వేవారి ఆదాయము హెచ్చెనని స్పష్ట మగుచున్నది. రైల్వే రేట్లు హెచ్చించబడినపుడు, మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల రేట్లు హెచ్చించబడెను. మొదటి రెండు క్లాసుల రేట్లు యథాస్థితియందే యుండెను. బండ్లు తగ్గినన్ని తేక బోవుటచే, రైలుమీద గొప్పరబడిన సరకుల బరువు కూడ తగ్గుటచూడ, రైల్వేవారు గడించిన లాభము లన్నియు, మూడవ క్లాసు ప్రయాణికుల మూలముననే చేరినటుల స్పష్టమగుచున్నది.

రైల్వే కంపెనీల యధికారులందరును ఆంగ్ల దేశమునందున్నారు. హిందూదేశపు ప్రజలు పడెడి ప్రయాణపు కష్టములు వారికి గోచరములు గావు. ఈ కష్టము లొక వేళ వారికి దెలుపబడినను, ధనలాభము లధికముగ చేకూరుచున్నంతవరకును, వీటి నివారణముకూర్చి వారంతగ ప్రసక్తి గలిగించుకొనరు. రైల్వే పరిపాలనముపై తనిఖీజేయుట కేర్పరుపబడిన రైల్వే బోర్డువారు తమ విధులను నెరవేర్చు జాలకున్నారు. స్వపరిపాలనము త్వరలో ప్రవేశపెట్టబడవచ్చు యీ సమయమున రైల్వేలను ప్రభుత్వమువారి వరము గావించుట యత్యవసరము. రాజ్యాంగ సంస్కరణములతో బాటు యీ విషయమును కూడ, పార్లమెంటు సభవారు యోచించవలసి యుండును. ప్రజాధికారము ప్రబలమునకొలదిని, రైల్వేలనుస్థితిని దొంగించి, హిందూదేశమునుండి కంపెనీడైరెక్టర్లకు వెడలెడి ధనము దేశమునందే యుండునటుల జేసి, ప్రజల సౌఖ్యమును మెంపొందించుట కవకాశము తేర్చుదును. కాన, ఈ సమస్య సీతము గా మునందే భారతీయులు ప్రభుత్వమువారి దృష్టికి దెచ్చుట భావ్యము. అన్ని శాఖల వలెనే, రైల్వే శాఖయు సంగ్రామమున కధిక సహాయము గావించెను. మెనపాటేమియా, తూర్పు ఆఫ్రికా మొదలగు ప్రదేశములందు,

సైనికుల నిమిత్తము రైలుమార్గముల దయారు జేయుటకు, హిందూదేశపు రైల్వేలవారు ప్రశంసార్హముగ కృషిసలిపిరి. క్రొత్తవారలను రైలు వనులలో తరబీరుతు చేయుట శిక్షణాలయములు స్థాపించబడెను. వైద్యశాలలు, ఆయుర్వేదపు బండ్లు, ప్రయాణికుల బండ్లు హిందూదేశమే సప్లయజేసెను. ఇతియూగ 1917-18-వ సంవత్సరమునందు 430 మైళ్ల రైలుమార్గము హిందూదేశమున దీపివేయబడిన సంగ్రామరంగమున కంపెనీడెను. ముగ్గురు త్వర సంచే ఈ రైలుమార్గములు తిగి ప్రతిష్ఠించబడుట, విశ్వసింపదము.

నివేదిక వత్సరమున, సరకుల లాకపోకలను క్రమముగ నేర్పాటుజేయుటకు ప్రభుత్వమువారిొక కమిటీని నేర్పాటు జేయుటయు, సివిలు సప్లయల డైరెక్టరుల యనుమతులు, పాఠకులకు దెలిసి పడుచున్నట్లే. ప్యాసెంజరు క్రమమున సప్లయలో 1913-14 సంవత్సరమున 55,972,000 మైలులుండెడి, నివేదిక వత్సరమున 44,407,000 మైలుండెడి. 1917-వ సంవత్సరపు వేసంగియందు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే సరిహద్దు ప్రాంతములందు, మహామారులపై నొక దండయాత్ర, గావించబడెను. సైనికుల సౌకర్యము నిమిత్తము బ్రాహ్మగాజి రైల్వే మార్గము నిర్మించబడగ, వది నైనికవిజయమునకు దోహదమి. 1917-18 సంవత్సరమునందు రైల్వేవారి పొరబాటులచే గలిగిన ప్రమాదములవలన, విహతులైనట్టిగాని, గాయముల పొందినట్టిగాని ప్రయాణికుల సంఖ్య హెచ్చుబడల జూపుట శోచనీయును. రైల్వే వారి నిషయమై తగిన శ్రద్ధ వహించనియేకల, ప్రజలలో పలకడియు, రైల్వేపరిపాలనముపై విముఖతయు గలుగకతప్పవు. రైల్వే మార్గపు మొత్తపు పొడవు 36,333 మైళ్లయ్యెను. గతవత్సరము, 36,236, మైళ్లుండెను. నివేదిక వత్సరమునందు దాంధ్రదేశమున క్రొత్తగ వేయబడిన రైలుమార్గము లెన్నియులేవు. బ్రాంచిలెనులను తెరచుట కసలే అగీకార మొసకబడలేను. కాని యుద్ధానంతరము 3708 మైళ్ల రైలుమార్గమును హిందూదేశ మందంతటను నిర్మించుటకు, రైల్వే బోర్డువారు యోచించుచున్నారు. ఈ సందర్భమున, వ్యవసాయము సభివృద్ధి నందించుటకు ధనవ్యయ మధికముగ జేయవలయునా లేక, రైలుమార్గములపై పధికవ్యయము గావించవలయునా యను ప్రాత ప్రశ్న మానసమునకు దట్టుచున్నది. దాని విషయమై చెప్పించుట కిప్పుడు మేము పూనకున్నను, దేశములో ప్రబలియున్న కఠపురుజూచి యైనను, ఇరిగేషనుపై ధన మధికముగ వెచ్చింప, ప్రభుత్వమువారికి సూచించుచున్నాము.

బెజవాడలో క్రొత్త స్టేషనుకును మూత్రము యుద్ధసమయమున గూడ కొనసాగింప బడుచున్నది. మద్రాసు బీచ్ వీక్షనును పెద్దదిచేయుటకు కన ప్రారంభించబడినది. సంగ్రామకారణముచే దేశమున కొక్కలాభము చేకూరినది. విదేశములనుండి రైల్వే కర్షకము లీ దేశమున కేతెంచలేను. అందుచే విధిలేక, వాటి నీదేశమునందే తయారు జేయుట యవసరమయ్యెను. ఈ ప్రయత్నములో, హిందూదేశముదే ముఖ్యవసరముగు కర్షకముల సన్నిటి తయారుజేయుట సాధ్యమని, వెల్లడియైనది. ఈ ఘటనలు రైల్వే కంపెనీవారు, త్వరలో చెడిపోయెడి వస్తువులను, సురక్షితముగ దీసికొనిపోవుటకు ప్రత్యేకపు బండ్ల నీదేశమునందే తయారుజేసిరి. ఇటులనే రయిలుబండ్లకు పూసెడి రంగుల నీ దేశమునందే కొన్ని రయిల్వే కంపెనీ వారు తయారు జేయుచున్నారు. బ్రాహ్మగజబండ్ల చక్రముల నీ దేశమున దయారుజేయుటకు గూడ

బ్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. తగిన ప్రోత్సాహమున్నచో, విదేశముల నాయముతో నిమిత్తము లేకుండ హిందూదేశము తనయొక్కరలకు గావలసిన పనులను దయారూపేయగల దని, తేటకడుచున్నది. బాగుగు బనులు, నూనెనే ముంజనుల పనులయొగించుటకు ప్రయత్నింపబడెను. యుద్ధకాలముచేసి ప్రయత్నము లంతగ కొనసాగలేదు. ఇక ముందు నుండియు, ప్రయత్నములు విరివిన కొనసాగునని తెలుపబడుచున్నది. కూలీవారల సమ్మకట్టుల గూర్చి, రయిల్వే నివేదికలు కొంతవడి వివరించెను. కాని, తేటరు సమస్య మున్నుం దింకను సంక్లిష్టముగా నుండుటచే, రయిల్వే వార లీ సమస్యను సంతృప్తికరముగ జరిష్కరింప వెంటనే ప్రయత్నముల నలుపుట భావ్యము.

దేశభాషావిద్యాలయములు

విద్యావిషయక పునర్విద్యాయుగ గూర్చి ప్రసిద్ధులు వాస్తానీగారు న్యాయైక్యసత్రికలో వ్రాయుచు, దేశభాషావిద్యాలయాలవర్ధిల్లను నిరూపించిరి. జాతీయపుస్తకాగారము కొనసాగవలయుననిన, విద్యను జాతీయభాషలలోనే గలవలయునని, వాస్తానీగారు పితృదత్తచిరి. ప్రాచీనవాఙ్మయ, నాగరిక సాంప్రదాయములపై నాధారపడని విద్య, జాతీయోత్తేజనమున కుపయోగకరముగాను, అట్టివిద్య విద్యార్థికులను ప్రజానామాన్యమునుండి వేరుకరచును. జాతీయభాషలను, వాఙ్మయమును ప్రోత్సహింపవలయుటకు, దేశభాషావిద్యాలయములే అక్కరకు రాగలవు. అట్టి విద్య విద్యాలయము నొక దానిని సింధురాష్ట్రమున స్థాపించుటకై ప్రయత్నముల నలుపవలె, వాస్తానీగారు సోదర రాష్ట్రీయులను ప్రోత్సహింపవలెనున్నది. జాతీయవిద్యపై అన్ని రాష్ట్రములలో నభిమానము జనించుచున్న యీ సమయమునందే, భారతీయ ప్రముఖులు జాతీయవిశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపనమునకై కృషిసలుపుచో, నక్కార్యము సఫలము గాగలదు.

రాష్ట్రీయశాసననిర్మాణసభ్యుల కాలపరిమితి

సామ్రాజ్యశాసన నిర్మాణసభ్యుల కాలపరిమితి యంతకుపూర్వము హెచ్చుజేయబడియుండెను. రాష్ట్రీయశాసనసభలలో, కొందర సహాయసభ్యుల హోదా 15-వ ఏప్రిలుతోను, మరి కొందర వదలి 31-వ జూలైతోను అంత్యమగుచున్నది. రాష్ట్రాధికారులకు, వీరి నియామకము నాలుగునెలలవరకు హెచ్చించుట కధికారము కలదు. కాని యీనూత్రమును ఇండియా ప్రభుత్వము వారు, హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి సహాయముతో నిపుడు నివరించిరి. ఒక సంవత్సరమువరకును, శాసననిర్మాణసభ్యులు తమ పదవిని వదలి కొన నవసరము లేకుండుట, క్రొత్తయేర్పాటు సూచించు చున్నది. సంస్కరణశాసనము ననుసరించి, క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగువరకును, ప్రాత సభ్యు లే నిలిచియుండు రని యిందు మూలమున నూహింపవలెను.

తిరువనంతపురములో ప్రజాప్రతినిధి సభ 11-6 తేదీన గూడ సమావేశమయ్యెను. వ్యవసాయశాస్త్రము చెప్పిన ఆంశము లింకను విచారించబడెను. ఇంక ఎక్కువకు చెల్లువులను తగ్గించవలసినదని కొందఱును, ఎక్కువకు చెల్లువులను హెచ్చించవలసినదని కొందఱును గోరిరి. ఆంధ్రరతు ప్రజాప్రతినిధి సభ్యులకు మొదలగునాని ప్రతినిధుల పాత్రాధికార పాత కాలము మొదలగునాని నెలకొల్పి గోరిరి. ఆంధ్రరత్న లోక మాలను తగ్గించుటకు కొన్ని శాసనము లవసరమని కొందఱు చెప్పిరి. సంస్థానపరిపాలన భూగర్భరాష్ట్ర ఉద్యోగి జేసినవని చాలవరకు ఖండింపబడెను. రాష్ట్రీయపు కట్టడములనుగూర్చి వలపురు పలు ఎడమలగు అభిప్రాయములను తెలిపిరి.

గుడివాడ బాలికాపాఠశాల

(1)

వార్షికోత్సవము.

గుడివాడయందు 81 ఏడ్లకు పూర్వము స్థాపితమై దివదినాభివృద్ధి జెందుచున్న బాలికాపాఠశాలయొక్క వార్షికోత్సవము గత శనివారమున సత్సంగి వైభవముగ జరుపబడినది. విశాల మైన పాఠశాలభవనము పునరుద్ధరణతో నిండినది. పురమువందు గల ప్రముఖులు విచ్చేసి బాలీ శ్రీవిద్యాభిమానమును వ్యక్తపరిచిరి. కాశీవాసుని నాగేశ్వరరావు గారు సభాధ్యక్షమును వహించిరి. ఉన్నతము బాలికల దైర్ఘ్యవృద్ధి నారంభమైతి. ప్రధానోపాధ్యాయులు గుడినేర సుబ్బయ్య గారు వాక్ శ్రీసామర్థ్యములను విద్యాలయాభివృద్ధికి వినియోగించుచున్నారని వారు ప్రవచించి పేడికవలన విశదమగుచున్నది. విద్యాలయము ప్రభుత్వాధీనమునందున్నది. వాడియందు 200 బాలికలు విద్య నభ్యసించుచున్నారు. ఆంధ్రరత్నకవితరకు విద్యగరవలెనున్నది. సామ్య విద్యకోసము గానము చిత్రపట లేఖనము కట్టుపని బాలికలకు నేర్పబడుచున్నది. పాఠశాలకై సాలహిత గత సంవత్సరమునందు 1462 రూప్యములకు వ్యయము జేసిరి. పాఠశాలయందు 14 ఏడ్ల బాలికలు నయితులు చదువుచుండుట సంతోషదాయకము. పరిశుభ ఫలితములను సంతృప్తికరము నున్నది. విద్యాప్రసృతి మాత్రమునే సాధనముగ గ్రహించు సంప్రదేశముగ నున్నది. గ్రామము బాలికల బహుమతులకై రూ. 81 లు యిచ్చుట బాలీ శ్రీ విద్యాభిమానమునకు విదగ్ధముగ నున్నది. ఉత్పలూరి ఆదివారాయునిగారి గారు పదియైదు రూప్యములు విలువల వెండిపట్లను నేటెటల బహుమతి నుసంగుచు శ్రీవిద్యకు ప్రోత్సాహమును గలిగించుచున్నారు. ఈ యే దాంబహుమతులు ఆంధ్రవాఙ్మయమునందు నైపుణ్యమును జూపిన కాశీవాసుని భావప్రసూనాంబుల కొసంగబడినది. ఇతర బాలికలకు పుస్తకములు బహుమతులు బహుమతులుగా నొంగబడినవి.

ఉత్సవాంధమునందు బాలికలు దైర్ఘ్యవృద్ధి జేసిరి. ఆంధ్రరత్న ఆట్యాభిరామయ్యశాస్త్రి గారి కృతమేర స్వాగత పద్యాలను బాలికలు మనోహరముగ జదివరి. అగ్రాసనాధిపతి ఆంధ్రోపన్యాసమునందు శ్రీ విద్యానాథేశ్వర తన శింకరిచెడి వారి కాలమునందు వారును లేరి. కాన విద్యానాథేశ్వరతన గురించి చెప్పించుట యనవసర మనియును, భావనేత్రమును విశింపజేయుగల విద్య నకల జనులకక సరమనియును, ప్రాచీనాశ్వులు లోకాభ్యుదయమున కవసరమైన విద్యలకు, సంపదలకు, బలమునకు సరస్వతినీ లక్ష్మీని దుర్గను నధిదేశితులగు నిర్ణయించిరియును, శ్రీయ పురుషుల వలె నున్నవిద్య నభ్యసించుట కర్హులనియును, స్వశాశ్చి న్నితికి మూలకారకు లైన శ్రీలకు జాతీయధర్మప్రతినిధకమైన విద్యను నేర్చుట జేకపోతుమనకు సాధన మనియును, శ్రీలకు భారతద్యులకు కర్మవిద్యలకు నేర్చుట జేకపోతుమనకు మూల మనియును, శ్రీలకు విద్యాశిక్షణమును మాతృభాషా ముఖముననే జేయవలయు ననియును, కర్వపండితుని విద్యాలయము నందు వలె శాస్త్రములను సయితము మాతృభాషాముఖముననే గరవుట విజ్ఞానవాఙ్మయమునకు సాధన మనియును, ఆంగ్లభాషావాఙ్మయమునకు బాలికలకు బాల్యదశమునందే ఆంగ్లభాషను నేర్చుటకు బూతకొని బాలికలకు మనోభారమును గలగజేయుననియును, ఆంగ్లభాషను నభ్యసించవలసిన బాలికలకు నెద్దతరగతులను దాంగ్లభాష విభిన్న భాషనుగ నేర్పవలయు ననియును, స్వశాశ్చియాభివృద్ధి కనులై వివచయములను బాలికలకు పాఠశాలయందు గలపవలయు ననియును, ప్రస్తుతముగల విద్యావిధానము ప్రయోజనము లేక లోకభూయాయముగా నున్న దనియును, బాలికాపాఠశాలయందు సయితము బాలికాపాఠశాలయందలి విధానము ననుకరించుటలగు బాలికలకు గాని కుటుంబములకుగాని జేకపోతుమనగాని విశేషమైన ప్రయోజనము గలగదనియును తెలిపిరి.

ఆంధ్రరత్న ప్రధానోపాధ్యాయులగు, సుబ్బయ్య గారు విద్యాలయ సాంస్కృతికవృత్తాంతమును సభ్యులకు ప్రకటించిరి. ఆంధ్రరత్న బాలికలు పూర్వ సవనాగదిలకు సంతాదయాపమైన సుభాషణమును మనోహరముగ ప్రదర్శించిరి. బాలికలు పట్టాభిరామశాస్త్రి గారు రచించిన ద్రౌపది విజయవాణియును నిమగ్నియముగ ప్రదర్శించిరి. కొందఱు కృష్ణ జేసినను బాలికల చిత్రక వర్ణనమును పద్యరూపమున బాగుగ చేసెను. ఆంధ్రరత్న బాలికలు వనోహరముగ బాగుగ కోలాటమును ప్రదర్శించిరి. సభాధ్యక్షుడు ఆంధ్రోపన్యాసమునందు

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

రాజోపు నెనేటుసభలో నుపహరింపబోవు శిశువు నమలయందు ప్రధానము లగునాని బాలురు పరమయన్నాము:—

I 1919-20 సంవత్సరమునవిశ్వ విద్యాలయమునకు లభించిన ఆదాయమును, ఆయన వ్యయమునకు గల జరుగవలసిన పట్టికను సింధిజేయునాకు నెనేటుసభలో, జరుగునది ప్రకటించెట్టుదురు. క్రితమునకును శిశువును దేట్లు హెచ్. జేమ్సుగా దుపహరించెదరు.

II 1918-19 సంవత్సరపు విశ్వవిద్యాలయమునవ్యాసములకు ఆదాయతీరింపబడిన మొత్తము రి. 850 రూపాయలకుపై 200 రూపాయలు యిచ్చుదొంగనియు, ఆ మొత్తమును నెనేటుయొక్కాక్షను చేయవలయు ననియు జేమ్సుగారే యుపహరించెదరు.

III ఉన్నత శిశువుగా, మూత వియోజనమునందు గాని ఈ క్రిందివారికి శిశులకు ప్రత్యేకింపబడవలెను:

కళలు, విజ్ఞానశాస్త్రము
గౌ. ఎల్. దేంద్యుగార వి. సి. ఎస్., గౌ. పొటి. వి. శివమూరతిశాస్త్రిగారు వి. ఎ. ఎల్. జి. హెచ్. ఓ. కర్నాగారు వి. ఎస్. సి. లియో గోస్వమిగారు ఎమ్. ఎ.

వ్యాజ్యశాస్త్రము
అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు వి. ఏ. బి. ఎల్.
ఇంజనీరింగు
గౌ. దేట్లు. జె. జె. చాళిగారు.

ఈవిషయమును సింధిజేయునాకు నూచువైరి వి. నాచు మంతరావుగా దుపహరింతురు.

XII 1919-20 సంవత్సరమున మాయూరు ఉన్నత విద్యాలయమునవ్యాసముల విభాగ యేర్పకవలసినదిని సింధిజేయునాకు నెనేటుసభలో దేయపుచున్నాను.

ఎస్. నాచుమంతరావు గారు “రాజ్యత్వ పనుస్య” గూర్చి 10 యుపన్యాసములను, పి. జి. క్రివాన అయ్యగారు “కల్పవృక్ష, వారు భారతవిజ్ఞానమును కొనర్చిన నే” గూర్చి 10 యుపన్యాసములను, ఎస్. ఎస్. నరసింహముగారు “భారతదేశమున పన్నుల” గూర్చి 10 యుపన్యాసములను, వి. రంగారావుగారు “శిశుకాసనమును హిందూదేశ చక్రము” గూర్చి 8 ఉపన్యాసములను, ఎస్. తిప్పస్వామి శాస్త్రిగారు “సంస్కృతమున వియర్పనము” గూర్చి 20 యుపన్యాసములను, కె. అయ్యకరావుగారు “ప్రాకృతము” గూర్చి 28 యుపన్యాసములను, వి. ఎస్. సాంబశివ అయ్యగారు, “భూగర్భశాస్త్రము” గూర్చి 12 యుపన్యాసములను యొంగుదురు.

XIV పశ్చిమాంధ్రదేశమునకు ఆంధ్రరత్నము కళాకాలకు వి. ఏ. (V) (IV) గ్రామ్యులలో శిశువ్రాసకతనని పట్టిపక్షప్రక్షును దైర్ఘ్యము చేయవలసిన భరభాష్యులైన నెనేటు సభవారు తమ అభిప్రాయముని రికార్డు చేయచున్నారు.

ఈ శిశువునును సింధిజేయు వారు నూచువైరి గౌ. లిటియ హెయ్యుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

XIX దాక్టరు గిల్బర్టు నేటరుగారి క్రింది శిశువును నుపహరించెనమని తెలియజేసి యున్నాను:— ఆంగ్లశాస్త్రమున పట్టుములనొసంగు విషయమును గూర్చి సింధిజేయునాకు యొగించి, నివేదికమును సంస్థితరమగునెను.

శ్రీవిద్యవలన జేకపోతుమనకు గలగల ప్రయోజనములను గుడివాడ బాలికాపాఠశాల సమాప్తములగు చాటుచున్న దనియును బాలికల ప్రదర్శనములకు విశేష యానందము గలిగినట్లును శ్రీయ విద్యావతు లైపును విశేషమైన ప్రయోజనము సంపాదించుటకు జేకపోతుమనకు గలగల దనియును, గుడివాడ పురప్రముఖులు శ్రీవిద్యావాఙ్మయమునకై కృషి చేసి జేకపోతుమనకు గలగల సంతాదయాపమైన బాలికాపాఠశాలాభివృద్ధికై సాటుపడుచున్న గుడినేర సుబ్బయ్యగారు ప్రజలృష్టితకు బాగులనియును తెలిపిరి.

కుచ్చులకల్లి కృష్ణమూర్తి వంతులగారు సభాధ్యక్షులకు వందనములను సమర్పించిరి. ప్రమాణధాట్ల పట్టాభిరామయ్యగారు స్వాగతకృత్యరూపమున సభాధ్యక్షులకు వందనములను తెలిపిరి. ప్రధానోపాధ్యాయులు సుబ్బయ్యగారు సభ్యులకును పాఠశాలాభ్యుదయమునకు దోడ్పడిన మహాజనులను వందనములను దేయపును సత్సరమును ముగించిరి.

సంధిమహాసభ విశేషములు.

(మొదటి పేజీ)

ప్రార్థన

కార్మిక విమల శాసనసంఘము.

అందఱు, ఏప్రిల్ 20:—అంతర్జాతీయ కార్మిక విమల శాసన సంఘము వారు బ్రిటిషు వారి నిర్ణయమును మరల చర్చించి, అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘమున నిర్ణయించు నియమముల నామోదించి ఆశ్రయము పొందించి వివిధ శ్రేణులను అదుపు పరచుమునా నొందించిరి.

అంతర్జాతీయ గమనములు.

అందఱు, ఏప్రిల్ 20:—రేవులు రైలుగూర్తలను జల మార్గములు ముప్పాగునావికాగూర్తల విచారించు సంఘమువారు కేటిడినము బ్రిటిషు వారి తీర్మానముల నొందించిరి. మున్నె టేడ్ స్టేషన్లు, ప్రాప్తు, ఇంటి, గ్రీన్, పోస్టుగల ప్రతినిధులు నూచించిన గమన గమనాన్విత శ్రేణులను పరిశీలించుటకు, అందు కొంత భాగములను సర్దుచు యిగిసిరి.

క్లమెంకో గారి సిద్ధి.

వారము, ఏప్రిల్ 19:—నేతనాంధ్రము క్లమెంకో గారు ముఖ్యమంత్రి నేతమండలి వారి గారు పంపిన లెఖనము వార్తలకు (బ్రాండ్ బార్డ్) వారికి నమస్కరించి తాము ఆభివృద్ధి పొందుచున్నామని తెలిపిరి. గాఢములను గల గుండ్రములను గూర్చి రెండు మూడు దినములకు పనిముట్లను చెప్పి పిలువదని దాక్షిణ్య లుచున్నాము. ఇంతకుముందు "ఎక్స్" కిరణములను ప్రయోగించుటకు పిలువదని తెలిపిరి.

అందఱు, ఏప్రిల్ 20:—ముందు బాన్సుంగు గారు క్లమెంకో గారిని మాదిరి క్లమెంకో గారిని జిల్లు గానున్న దనియు, సంధిమహాసభ వారి లక్ష్యములను తెలిపిరి. వారముల విషయములను గూర్చి ఆలస్యము గలను నరియు వారు చెప్పిరి. సభ నిర్వహణమునా క్లమెంకో గారు సభాకార్యనిర్వాహక మేర్పాటుపడినందుకు ప్రమాదము లేదు. సంఘసభ ఎప్పటికైనా శాసనము జరుగును. పిన్ గారు గాని బాన్సుంగు గారు గాని అధ్యక్షత వహించెదరు.

ఇంకో తంతివార్త.

క్లమెంకో గారు, 19-వ తేది రాత్రి ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిశిరి.

క్లమెంకో గారు రాత్రి పూట ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసి యెదురు బొమ్మమీద గుండు జేవామున ప్రతీకంబి క్యాంకో శమును దాకని తెలుపబడినది. 1893-వ కాసము ననుసరించి బ్రిటిషు వారు కోటికొంతవరకు విచారించబడును. కాసము ప్రకారము బ్రిటిషు వారికి కలుగవచ్చును.

ఇంగ్లండు

బెసెంటు అప్పీలు

అందఱు, ఏప్రిల్ 19:—నేటిదినము బ్రిటి కార్మికుల బెసెంటు అప్పీలును బెసెంటు గారి క్షయము వాదించుచుండు ఆప్టర్ గారు 2000 రూ.ల ధరావత్తు చెల్లింపబడిన దని చెప్పుచు మేజిస్ట్రేటు గారు చేసిన ఉత్తరువును సంస్కరించుటకు వూర్తిగా కోరినందుకు గాని చెప్పుచు మోక్షార్థవారి కధికారులు గలదనియు, ఇదివరకెచ్చిన ధరావత్తును ప్రభుత్వమువారి కేసు చేయుటకులను మేజిస్ట్రేటు గారు తమ అధికారమునందను విచారించుకొనిరి గాన మరల ధరావత్తు కోరుట అధికారాతిక్రమము ననియు వారు చెప్పిరి.

లాయరుబార్డి గారి ప్రయోజనము.

అందఱు, ఏప్రిల్ 20:—వర్తమాన ఇంగ్లండునందే యుండుటకు లాయరు బార్డు నాడు నిశ్చయించిరి. 25-వ తేది వరకు వారు ప్రాప్తుకు వెళ్లగా.

సేనలందలి గుఱములు

అందఱు, ఏప్రిల్ 19:—కాన్స్ మెంటునందు ప్రజాప్రతినిధులలో గల గుఱములను అయ్యుటకు గూర్చి చేయబడిన ప్రశ్నలకు గవర్నరు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు చాల అలసి పోయిన గుఱములను గాని సరి కుదరయోగించబడదని గుఱములను గాని అయ్యుటకు ప్రభుత్వమువారు మాట యిచ్చి

రనియు, సేనలందలి గుఱములు కనికరముతో చూడబడవలయునని తూర్పురంగమునందున్న సేనాధిపతులు కోరబడి రనియు చెప్పిరి. తూర్పురంగమునందు గుఱములకు ఆతిథ్యముతో చూచుచుండిరను విషయమునుగూర్చి సేనలందు పనిచేసిన వారి పాక్షికులకు ప్రభుత్వమువారు విడుదల చేసి తింటున్న గారు ప్రశ్నింపగా "అవశ్యముగా"ని గవర్నరు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

కారికుల సమ్మెకట్టు.

దక్షిణవేల్పు గమల పనివారము.

అందఱు, ఏప్రిల్ 20:—దక్షిణవేల్పు గమల (గమల) పనివారియందు 82908 మంది సమ్మెకట్టు జరపుచుండు 7990 మంది సమ్మెకట్టు జరపకుండుటకు వోట్లుచ్చిరి.

బెల్గాపు సమ్మెకట్టు

అందఱు, ఏప్రిల్ 20:—బెల్గాపు సమ్మెకట్టు అంతమైనది. నాకాకార్యాలయములు సేద్యముచేయును. ఈసమ్మెకట్టునందు బాన్సుంగు సంఘములలో 2 సంఘములకు తక్కిన 25 సంఘములను పీర్ల ప్రభుత్వము రేపుచున్న వారు నకు 47 గంటలు పనిచేయు విధానమును తాత్కాలికముగా నాకాకార్యాలయము గంటల పనిమితి నిర్ణయించుటవరకు నామోదించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా యొందు ప్రజాసత్తాకులు

కేప్టౌన్, ఏప్రిల్ 12:—నేతనము ప్రతినిధుల యందు ప్రజాసత్తాకోద్యమమునై చచ్చి జరిగెను. కేకాంగ మంత్రిగారు వాట్ గారు దక్షిణాఫ్రికా విషయమును ఆంగ్లేయులకు కనికరముతోను, దాక్షిణ్యముతోను సర్వనాతి సౌరభాత్మకమును యోచించుటవని చెప్పిరి. ఇంకో కమిటీ (బ్రాన్స్ వొలండు ఇదివరకు ప్రజాసత్తాకులుగా నుండిన) కర్నూమెంటు గా ముచ్చటించుచు ఆంగ్లేయులకు విశ్వాసముతో ప్రకటించుటకు తాము సిద్ధులగుటకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నుండి చెప్పిన మాటలను వినిపించుచు తెలిపిరి. దక్షిణాఫ్రికా యూనియనును ఏర్పాటుచేయుట ఆంగ్లేయులకు చేసిన ప్రమాదములను వారు నిజప్రకారమున తెలు. ఈ చర్చ కేవల దినములకు నిలిపియుంచబడినది.

జర్మనీ

జర్మనీ సిద్ధి.

ప్రమాద రాజకుమారుడు.

కోన్స్టాంజ్, ఏప్రిల్ 20:—యూనియన్ నుండి యీక్రిస్టి తంతివార్త వచ్చినది.—కయ్యుకట్టుమును దను బోకిం రాజపుత్రుడు కొన్ని కుట్రలందు పనిచేసెనను అనుమానమునై పట్టుకొనబడి బంధించబడినది.

సమ్మెకట్టు.

కోన్స్టాంజ్, ఏప్రిల్ 20:—బెల్గుమునండి యీ తంతివార్త వచ్చినది.—వర్తమానమునందు పనివారి సమ్మెకట్టు అంతమైనది.

మహాసేన

కోన్స్టాంజ్, ఏప్రిల్ 20:—యాన్సు-అర్మీకు డిటంకుప్రతిక ప్రకారము మరలనుంట్రిగ్తమువారు రక్షణ ముగియగాను అభీసరులను కమిషనులు లేని అభీసరులను గాక 150000 నుండి 1,75,000 వరకు సైనికసంఖ్య గల సేనకు నుండుటకు గాను ఒక బిల్లుకుతయారచేసిరి. ప్రతిరాష్ట్రమునకు ఒక్కొక్క కలాలము చేర్చుటకు నిశ్చయించబడినది. ప్రస్తుతము నిర్బంధ సైనిక శాసనము వర్తింపబడదు.

రష్యా

రష్యా అరాజకస్థితి

రణరంగముల సిద్ధి

అందఱు, ఏప్రిల్ 20:—ఈ ద్విరభాగమున మరలనుంట్రి ఆర్మీజిల్లలలో సిద్ధి మారెను. అచట బోల్షి విప్లవ సేనలు చేర్చుచున్నాను. వారిసంఖ్య సంవత్సరారంభము దున్న వానికంటె ద్వైగుణమైనది. వారి వారు ప్రస్తుత మరలనుంట్రి మును జరుగగోరు యుద్ధము లేవు. తూర్పురంగమున వైబే యాసే చర్చియు ద్విరభాగ ఆర్మీజిల్లల వ్యాపించుచున్నది. అచట బోల్షి జరుచుచున్నది. దక్షిణమున వైబే యా వారి ఆకస్మికదనుగుడ అనుచుండుగా జరుగుచున్నది. దక్షిణరంగమున జరగరా దెచ్చియుగాకి గొప్పవిషయము కలిగినది. ఆవిరము లింతకే తెలుపబడెను. ప్రావర్తనావ్యాప్తిగా నుండి బోల్షి విప్లవము ప్రార్థి గాతరుచున్నది. గ్రోస్సిలోని విలక్షణముల గలగుడ జరగరా దెచ్చియుగాకి వైబే (బ్రోలిగ్మ) నుండున్న జరగరా భాషునుగాని ముందునో జరగరా దెచ్చియుగాకి కలిసికొనెను. వరాజకు లైస బోల్షి విప్లవకు సాదుగ్రులు సరిగనందకుండుచే వారిసిద్ధి చాలావరకు నీయుముగ నున్నది. వలంట్రి సేనకు గొప్పవిషయము కలుగగలదని యూహించుచున్నాను. జర్మనీయుండి మారిపోజునరకును గల రంగమునం దంతిం గతవారమున దాను సేన తీర్చుగా పోతెను. కాని కావట్టుదగ్గము సరిగ పనిచేయనందున బోల్షి విప్లవకు మంచి అనుచుండు కలిగినది. బక్యటుకుతూయున వచ్చి మ సేన మరల తల పడుట చేత క్రొవ్వుల పురోగమనమునకు నిరోధము కలిగినది. వారు 1000 మంది బోల్షి విప్లవ సైనికులకు 2 ఫిరంగులను కళతరుచుకొనిరి. కేవలము చీనా-రెడ్డిను సైనికులగుల రెండవసేన ప్రార్థి గావినాశనమైనది. ఈ రేవును దొరతనమునం దంతకలవాము లిటీకలకలు గుటలను అజ్ఞాతమునందెరువున స్వల్పభాగమును బోల్షియా, పొడోలియా, వోల్గినియా, కేప్ రాష్ట్రములను కప్పకత్తిన కళతరుచునుబోల్షి విప్లవకు మైనది. బోల్షి విప్లవ ఆహారపదార్థముల కొరత ముఖ్యముగా ఈ కేయియలోనికి వచ్చి గాని గత రెండువత్సరములందుయు కళతరుచుమే లేదు గాన వాడేమున వాహరపదార్థము లేవు. పోలండుదేమున పోనెనులో చిల్లరపోరాటముల జరిగినవి. తూర్పుసహాయకు బోల్షి విప్లవకు నిరోధించుట కటనున్న దైర్యహీన మగు ఆర్మీకు సేనకు తొలగించి పోలండు సేన వరకు నిలిపిరి. ఈ కేయియులు రెండ్రమై విరామము లేకుండ గుండ్రను వలండుచున్న వారికి సామరస్యము కలిగించుటకు రానుదారములు జరుగుచున్నవి బోల్షికు రాష్ట్రములందు మార్పుమొను లేదు. రష్యాను ఆర్మీకులు వదలినపుడు రష్యానుండి సేనలను జర్మనీకి కొనిపోవుటకు బోల్షి విప్లవయుద్ధ నుండి రైలు పెట్టెలను పుచ్చుకొని వారికి పెద్ద కండకపు ఫిరంగుల నిచ్చిరి.

కొల్చిల్లు బిల్లులు:—ఈ బిల్లులకుగూర్చి మితవాద నాయకులలో నొకనికి సర్ విలియము విన్సెంటు 7-వకి నొక సంభావన జరిగెననియు, బిల్లులు తాత్కాలికము చేసిన మితవాదనాయకులు బిల్లుల కింగీకరించునని ఆ మితవాదసభ్యుడు చెప్పినమాట అందఱుచును అట్టి యోర్నాపేదయు జరుగలేదనియు చెప్పుచు ముర్రే ప్రవాస తెచ్చి గాన డిల్లీ నుండి బిల్లు తంతి సంప్రదున్నాడు.—మితవాద నాయకులను దొరతనమువారికి నెట్టి "కాంట్రాక్టు"ను జరుగలేదు. మితవాద నాయకు లింకను బిల్లు నెవరించు చున్నాను. ప్రత్యేక సంఘమువారి నివేదిక ననుసరించి వారి ముందు వైఖరి నిర్ణయించుట అసాధికారము బిల్లుకు సమాను మొనరించు నెడల బిల్లులు తాత్కాలికము చేయుటవని దొరతనపు కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో నొక డొక అసాధికారసభ్యునకు నూచించెనను మాట కేవల మబద్ధము. జరిగిన సంగతి యేమనగా అసాధికార సభ్యులు బిల్లు నెట్లైన కాల్స్ వోరుము జేయరాదని చెప్పగా ఆట్లయిన నా సంగతి విచారించుటకు వని అసాధికార సభ్యుడనెను. ఈ సమాచారముంతయు తెచ్చి గాని గదిలో అసాధికార సభ్యులొనరించిన సభయందు కర్తవ్య మయ్యెను.

ఒంగోలునందు ప్లేగు క్రమేణ కర్మ మున్నది. పురపాలకుల సేవలు ఇతర గ్రామములకు వెళ్లియున్నాడు. ఇంతవరకును ప్లేగువలన మరలించినవారి సంఖ్య 7. విద్యాలయములన్నియు కొద్దిదినములవరకు మూయబడినవి.

వృ ప నా యస్మి తి

పిమ్మట నాకు సంక్లాపముల నెట్లభివృద్ధి చెందినదని
నడిచినా, ముందరటిలో చోరితనముకాకాక వ్యవసాయకళాశా
లను స్థాపించుట వ్రేసినదియని చివరించును పొందూ శతశతక
బలమునుగూర్చి వారు కొంతగ్రహితి వర్ణించిరి. పొందూ శతశం
దతి బ్రతిభువా ర్థాత్మరక్షణకామ్యార్థము గలిగియుండెనని
యందును చూపిండుకూలముగ నున్నారనియు, లోకదయించినను
వారు పొందూ శతశమున తగినన్ని బ్రతిభువశముల నుంచకదనియు
నికమిదవైన నుంచెదమనగా యిదియు వారు తెలిపిరి. పిమ్మట
సంఘమువారు శ్రీ తత్సాధ్యైర్యాచారక సంఘము నెలకొల్పిరి.

The Rowlatt Bills.

Alleged Compact Denied.

CALCUTTA, February 21.

Regarding the alleged compact said to have been entered into between Sir William Vincent and the Moderate leaders in the Indian Legislative Council in the matter of the Rowlatt Bills which appeared in certain papers, Mr. Surendra Nath Banerjee wires from Delhi: "No compact of any kind has been entered into between the Government and the Moderate leaders, whose opposition still remains and whose attitude will be determined by the shape and form of the bills as they emerge from the Select Committee. It is absolutely false that a hint was given to a non-official member by a member of the Executive Council to the effect that if the non-official support was conceded the bills would be made temporary. What happened with the non-official member is that he suggested the measure should not be made permanent at any rate, when the Executive Council said that the matter was worth consideration. This conversation was repeated at the conference of non-official members in Mr. Banerjee's room."

Vedic and Unani Conference.

KARACHI, February 21.

The ninth All-India Vedic and Unani Tibbi Conference opened this afternoon in Karachi. Hazrat-ul-Mulk Hakim Mahomed Ajmal Khan in the course of his presidential address, gave a historical review of the Ayurvedic system and showed to what great extent the Western system had drawn upon the accumulated store of knowledge in the East. He said the Ayurvedic and Unani systems were especially suited to the temperament of the people and the climate of the country. He deplored the unsympathetic attitude of the Government towards the system and cited various Medical Registration Acts prejudicially affecting their interests.

A Postal Grievance.

BANGALORE, February 21.

The postal employees of Bangalore group had been discontented with their pay and prospects for some time past, especially in view of the high cost of living in Bangalore. They were memorialising the authorities for some time, and two days ago they had despatched a telegram to the Director General stating that while increases in the pay and prospects of telegraphists are being announced in the news papers, the postal staff feel neglected and they request that an early declaration of a scheme be formulated for improving the prospects of all grades according to the years of service.

A Shooting Incident.

BANGALORE, February 21.

The following is published in the "Daily Post" in connection with the shooting incident on Neelavundra lines on Wednesday during musketry training:—A number of recruits of the 288th Infantry had to undergo instruction on the Musketry parade ground, and there were twelve squads of men thirty yards apart aiming at targets with dummy cartridges. One recruit, named Achutya, is stated to have applied to the Naick in charge of arms and ammunition for cartridges before this parade, and was told to take one or two clips of ten cartridges, which were lying on a box, and he presumably took away a clip of loaded ones. The difference between the loaded and dummy cartridges is very slight, but the dummies have a few holes bored in them. The instructor on such a parade is supposed to examine the ammunition before the men commence to practice, but this man states that the recruit Achutya was not in the ranks when he went round. When the firing commenced, a shot from Achutya's rifle struck the thumb of a recruit named Manjappa and ricocheted into the left side of another Coorg recruit named Mounya, who subsequently died. Inspector Smith, of the C Division Police, held an inquest at the Indian Static Hospital, which occupied several hours yesterday, and the assessors returned a verdict that the deceased succumbed to hemorrhage due to a gunshot wound. Achutya, the Naick and the Instructor, have all been placed under arrest pending further proceedings.

Srimulam Assembly.

TRIVANDRUM, February 21.

The Trivandrum Popular Assembly met to-day as usual. Representations on agricultural needs were continued. Several members prayed for more tanks, manure depots, etc. This was followed by representations on industries, trade and commerce. The opening of industrial schools, commercial banks, etc., were urged. The need for appointing a committee to suggest measures to remedy economical and commercial depression was suggested. The work of the State Geologist was strongly criticised. Representations on public works began and are being continued.

Brief Telegrams.

The "Gazette of India" notifies that Sir Thomas Holland officiates for Sir George Barnes as Member of the Viceroy's Executive Council, and has taken over the duties.

The Eastern Himalayan Presbytery at a meeting held at Siliguri resolved to petition the Government of India to follow the example set by the United States of America by passing a law to prohibit all intoxicants throughout India.

Of the three Mahomedans interned during the war in Sind two have been released by the Government of India on the representation of the Bombay Government, namely Sheikh Abdul Majid and Moulana Mahomed Sad. The third internee not yet released is Moulvi Mahomed Sahib.

Agricultural Situation.

Sir Claude Hill's Statement.

DELHI, February 20.

At yesterday's meeting of the Imperial Legislative Council, Sir Claude Hill laid the following statement on the table as desired by H. E. the Viceroy:

I take this opportunity to make a comprehensive statement regarding the agricultural position resulting from the widespread failure of last monsoon, and the economic situation in regard to foodstuffs ensuing from it. I will also explain the action we have taken in respect of our foodstuffs, but in order that this Council may be able fully to appreciate the reasons for that action and its variations, I shall have to go back to a period anterior to last monsoon. It will be within the recollection of the Council that, as explained in 1916 and 1917, the Government of India undertook to co-operate in a scheme for the export of Great Britain and her allies of the wheat required by them, and that export of wheat for other purposes and destinations was brought under strict control later.

In connection with the great pressure upon rolling stock on Indian railways resulting from the shortage of sea freight, it became necessary in April of last year to appoint Directors of Civil Supplies, who were empowered to grant certificates in respect of articles required on civil account, which gave priority for those articles over ordinary uncertificated traffic. Foodstuffs were during last summer dealt with by Directors of Civil Supplies under this system, when it became apparent during July last that there was reason to apprehend an unfavourable agricultural season, the Foodstuffs Board, which had come into being as a result of the Delhi Conference advised, and Government approved the advice that a meeting should be convened at Nagpur of all Directors of Civil Supplies, and of the railway authorities chiefly concerned to consider the situation and to concert measures of a precautionary character. As a result of that Conference, improvements were effected in the system of priority certificates, and a better understanding was reached between different provinces and the railway authorities as the methods by which Railway traffic in foodstuffs should be regulated.

Though the latter end of August saw a partial improvement in the "Kharif" situation in parts of India the hopes then engendered were disappointed, September and October were unusually rainless and it became obvious that we must prepare for a severe restriction in the output of "Kharif" crops over a very wide area. Accordingly, we telegraphed on the 2nd October to the Secretary of State, describing the situation and intimating the inability of India to continue the purchases and export of wheat and other foodstuffs other than those required for Mesopotamia. We further decided that the situation was so serious that it required to meet it a revision of our organisation. We substituted an executive officer, the Foodstuffs Commissioner, for the Advisory Board, which had till then helped us. Prompt action, capacity to confer direct with Provincial authorities on the spot, and defined authority were considered essential in substitution for consultation and advisory powers. The Central Transport and Foodstuffs Board had helped the Government admirably during the period when events were maturing, and I take this opportunity to express, on behalf of the Government of India, our acknowledgments of the services so spontaneously given by the non-official members of that Board.

At the Conference convened on the 15th October in Delhi, at which the newly appointed Foodstuffs Commissioner was present, the whole situation was revised and discussed in the light of the agricultural situation as it had developed, and having regard to the action already taken in co-operation with His Majesty's Government for the restriction of exports.

It will be remembered that on the 15th October the war was still in progress, and the action then determined on had to be limited with due regard to that dominant factor, but the dramatic collapse of Germany resulting in the armistice still further freed the hands of the Government of India in respect of external obligations, and I will now describe the steps taken in November and December to conserve the food reserves of India. On our representation to the Secretary of State, His Majesty's Government not only agreed to our maintaining our prohibition against exports of wheat to all destinations but, as regards rice, they also acceded to a scheme under which the exportable surplus of the Burma crop of 1919 should be utilised primarily for the needs of India, and of certain countries which contain an Indian population and are dependent on this country for their supplies of rice. Practically then it may be said that those Western and many Eastern markets, which have in the past been regularly drawing on India, have now turned elsewhere for their supplies of rice and wheat.

Again, early in December, when a brief review of the position indicated the necessity of assuring an additional supply of wheat, we proposed, through the Secretary of State, to the Home Government a programme of purchases from Australia to tide over the period until the "Rabi" was harvested. I am glad to say that through the good offices of His Majesty's Government, who have secured this wheat and freight for us at cost price, we have been able to make some progress with this programme and actually we have purchases, and there are, or will shortly be, on their way to us 125,000 tons of Australian wheat. The original programme which contemplated an import of 2,000 tons we have now still further extended, and when shipping can be made available we trust that it may be possible for His Majesty's Government to obtain for us in Australia 500,000 tons to reach India before the end of July.

In regard to the Burma rice crop, we have taken still further steps. Not only have exports from Burma been restricted to certain destinations, as I have explained, but even these limited exports are to be subject to a price control, for no export license is being granted on satisfactory evidence being produced the effect that the price paid does not exceed the maximum controlled price. Finally we have secured two substantial reductions in the freight on rice from Rangoon. The first resulted in cheapening of the price of this commodity in Bombay by Rs. 1 a bag, in Madras 12 annas, while the second which has brought down the freight rate to Bombay to Rs. 30 will ensure a further reduction per bag in the price of this necessary article.

These measures have been supplemented by prohibitory orders against the exportation of other food grains. A position has thus reached at which grain food will leave India, except in very limited quantities and for exceptionally strong reasons. In such circumstances we felt we were able to contemplate a relaxation of the restriction which had been placed on the movement of foodstuffs within India. The imposition of these restrictions on the movement of foodstuffs dates back to the time when, as will have been understood from my earlier remarks, in order to facilitate the purchases for the Royal Commission and at the same time to protect the Indian consumer, against an undue inflation of prices, it was found necessary to prohibit the movements of wheat from the Punjab, but the main cause which led to the regulation of the traffic in foodstuffs was, as His Excellency the Viceroy explained in the Council last September, the congestion on the railways which, owing to the enormous quantity of military material and the large number of troops which had to be transported, formed a very serious difficulty in providing facilities for the movement of the commodities essentially required by the civil population. Directors of Civil Supplies were then created whose certification of any particular traffic was, as I have explained, to be accepted by the railway authorities as entitling such traffic to priority. Subsequently, it was found that the holders of these priority certificates were in certain parts of India, thereby placed in a favourable position, and were taking advantage of this to raise prices against the consumer, and we were approached by almost all the local Governments, asking that they should be empowered to regulate the movement into, from and within their provinces. At the time this demand manifested itself, we felt very grave doubts as to the desirability of acceding to it, for we anticipated, as has indeed come about, that the discretionary power so granted to local authorities would result in certain areas, finding themselves cut off from purchasing their essential requirements in those parts of the country to which they had ordinarily in the past looked for their supplies. The opinion of the local Governments was, however, so strong and insistent that we decided to defer it, at any rate, until some experience had been gained of the way in which these powers would be used. At the same time we withdrew from the scope of the local Government's control two essential commodities, rice and wheat, which we decided must be kept in our own hands, and in regard to which, while we were ready to consult and hear the views of the local Governments as to the capacity of their provinces to supply, we recognised that it must be left to us definitely to decide to what extent each supplying Province should contribute its quota. More recently we have added gram to the list of commodities, the movement of which we ourselves regulate.

Towards the end of the last month, as a result of the protests which we received from the Government of Bombay against the result of the policy of entrusting to local authorities the right of directing movements from their provinces, we have withdrawn this power from all local Governments. The protest from the Bombay Government to which I have referred, laid stress on the very great difference between the prices in Bombay and those prevailing in upcountry centres. It is indeed only a natural result of the obstacles which have been placed by the system of regulation in the way of free movement of foodstuffs, that there should be different parts of the country abnormal variations in the price of foodstuffs. That in itself was a grave drawback, but other disadvantages have been hampered, the fullest use was not made of local established trade connections, and it was inevitable that the setting up of new trade connections should be attended with difficulty and delay.

I can only make a brief allusion to the subject of prices. These have reached an abnormally high level and we fully realise the hardships that they entail on the great mass of the population, but during the period following such a world wide cataclysm as we have been through during the last four years it is idle to expect that conditions should return at once to the normal. The effect of the division of human efforts from the labours of peace to the work of war is bound to continue to make itself felt for some time to come. To a large extent India has been saved from many of the consequences which other belligerent countries have had to undergo, and it is only in the last few months that we have seen prices begin to move towards the level which obtains the outside world, and even now in many cases Indian prices are still much below world prices. It has been argued in some quarters that the present level of Indian prices indicated a shortage of supplies. This is not necessarily the case, for we have seen that the rise in prices is not limited to any specific commodity or group of commodities, but is practically universal, and for the universality of a rise in prices, we must probably look to some cause of general application.

The whole subject is an intricate one, and would need more elaborate discussion than I can give to it here. As regards the palliative and relief measures regarding which questions have been asked in the Council, large allotments have been made for lacari loans—a measure of relief which proved to be of the greatest benefit in the famine in the United Provinces in 1913. The programme of Public Works is being expanded where necessary to provide labour, and earthwork is being started on some projected railways. Direct measures of relief are only in the initial stages, such as the opening of poor houses on a small scale the distribution of gratuitous relief. It has hitherto been an accepted principle embodied in the famine codes that gratuitous relief should not be given before scarcity has been declared, but we have found it necessary to relax this principle in some cases where the economic distress has been aggravated by the epidemic of influenza.

One bright feature illumines the otherwise sombre retrospect of the past season. The monsoon was slightly more active than usual in November and December in Madras and the Central Provinces especially, while the rain of three weeks ago all over the country, except Bombay, has been of incalculable benefit to the standing rabi of Upper and Central India. We can now hope to reap a rabi crop sufficient, with the imports of Burma rice and Australian wheat, to carry us ensuing months, though the position is not free from anxiety—an anxiety largely occasioned by the degree in which the world at large is

Continued at the 10th Page.

దేశీయశిక్షణము.

(ప్రత్యేకవ్యాసము)

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారు జార్జి ఎస్. అరండేబి ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. ఎఫ్. ఎస్. యు. గారు మా కిటుల వ్రాయుచున్నారు:—

జాతీయ విద్యాసంఘ పక్షమున ఈ సంవత్సరము మరొకసారి దేశీయ జాతీయ విద్యావాసరమున కొంత పని చేయ విన్నవించుచున్నాను. జాతీయ విద్యావాసరమున ప్రభుత్వము చేయుటకు అనేక నిబంధనలు గలవు. అందు (1) ప్రకృతిము జాతీయవిద్యున దేశీయన వ్యాపింప జేయుటకు కారణములను ప్రజలకు నెప్పుడెప్పుడు (2) జాతీయ విశ్వవిద్యాలయములలో యాజమాన్యమున నిర్వహించుటకు చున్న కళాశాలలకు విద్యాలయముల నిర్మాణమునకు గాను దేశీయన విరాళములను, చందాలు కనుక చేయుట యుఖ్యము లని నా అభిప్రాయము.

వై కార్యముల నిర్వహణమునకు గాను జాతీయ విద్యా వాసరమున పనిచేయుటకు బద్ధించువా రెవరూ నుండ రరీ కలంచెదను. ప్రకృతిపు విద్యాశిక్షణమునందు మాన్యు చేసి, విద్యున దేశీయపద్ధతులవిదా గరవుటకు గా నాజేపించువారు దేశీయన నుండకాలరు. ప్రభుత్వప్రభుత్వమునకు గాను ప్రకృతిపు ప్రభుత్వమునందు మాన్యు ఎదుగుట ఎంత ఆకర్షకతయో, ప్రకృతిపు మన విద్యావిధానమునందు మాన్యు జరుగుట అంత యాకర్షకము. పల్లికసర్వము కుమారు నరువారు ఈ మధ్య మనదేశీయన విద్యావాసరము చున్నపుడు, ప్రభుత్వమువారి విద్యాకాభ్యాసములు, కుమారునందలి యుఖ్య నభ్యులు ప్రకృతిపు విద్యావిధానములను మాన్యు చేయ బడినగాని విద్యాశిక్షణము వలన కొంచెమైనను లాభము లేదని నుడిచిపెట్టు న్నారు. ప్రపంచము నందలి పలుదేశముల నావి విద్యాశిక్షణకు నుండి తీవ్రముగా నాలోచించుచు విద్యావిధానమున అనేకయత్నములను చేయుచున్నారు. కావున భారతదేశము సముత్తము విద్యావిషయమున పనిచేయుట ఆవసరము. భారతదేశమునందలి ప్రతివారూ ప్రకృతిపు విద్యావిధానమునందలి దోషములను గుర్తించి వానిని నివారణచేసి దేశభాగ్యమును కట్టి విద్య మనకు అవసరమో దోషమో కనుగొనుట ప్రధానకర్తవ్యము.

కావున ప్రజలు ఈవిషయమును తీవ్రముగా గుర్తించి తగిన పనుల చేయ ప్రార్థించు. కొన్ని జిల్లాలలో ప్రకృతిము వైకమును నమూనాచేయుట కష్టతరము తెలియును. ప్రజలు యాజమానములను పలుకవచ్చుట బడుచున్నాను. కొన్నిచోట్ల ఇతరవిషయములకు గాను చందాలు చేయుచున్నది. మరి కొన్నిచోట్ల ప్రజలు నాల బీదలై బంధించుచున్నాను. ఘన కార్యమునకు అనేక అడ్డులు రాగలవని నా అభిప్రాయము. అయినను జాతీయ విద్యావిషయమున ప్రజలలో నుత్సాహము రగులుగొలుపుటకు జాతీయవాసరమున కండుగలను నెందులకు జరపకూడక విద్యావిషయమున యుపన్యాసములను చక్కలను పద్ధతుల చేయుట కేమి అభ్యంతరముండును? దీనికొంత మూలము ముందటి సంవత్సరము జాతీయ విద్యావాసరమున చేసితిమి. ఈ విషయము సయితము ఏప్రియునెల ౧-వ తేదీనుండి 18-వ తేదీనకు వరల విద్యా వాసరమున ప్రారంభించుట అవసరము.

జాతీయ పద్ధతుల ప్రకారము విద్యున దేశీయన వ్యాపిం పజేసిన సంతకము నునము కృతకృత్యుల చుగుచునూ నరము టకు గర సంవత్సరము లాల్లె మానుననుండి దేశీయన పలు చోట్ల కళాశాలలు విద్యాలయములు నెలకొల్పబడియున్నవి.

1. ప్రకృతి. కాశ్రుకాభివృద్ధి సహా కృతసాయ కళా శాల యొకటి మాంచెట్లరు విశ్వవిద్యాలయమున వారేసిన

యొక ఎం ఎస్. సి. యొక్క యాజమాన్యముక్రింద నెలకొల్ప బడియున్నది. 2. శ్రీ ద్వాలయములకు, కళాశాలకు శ్రీ యు శాస్త్రాధ్యాయములుగా తర్ఫీదుచేయుటకు అమెరికా దేశీయమున విద్యావిషయములలో నాల అనుభవము గల యొకరి యభ్యుత్తరక్రింద శ్రీబోధాభ్యాసకళాశాల నెల కొల్పబడి యున్నది. 3. శాస్త్రాధ్యాయముల జాతీయ పద్ధ తుల విదా తర్ఫీదు చేయుటకు నా యాజమాన్యము క్రింద జాతీయబోధ వాక్య సన కళాశాల యొకటి ప్రారంభింపబడియున్నది. (4) బి. సంజీవాచల ఎం. ఏ. (కాంగ్రెసు) గాని యాజమాన్యముక్రింద జాతీయబోధకలాశాల యొకటి నెలకొల్పబడినది. (5) ఆలహాబాదు విశ్వ విద్యాలయమున ఎం. ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులై సామర్థ్య లగు సుకరీ ప్రధాన యాజమాన్యము పదవిక్రింద నున్నవి విద్యాలయము మొట్టిని (6) నాలకాలము వారణాసి శ్రీ విద్యాలయమునకు ప్రేక్షిపాణి గా నుండిన శ్రీమతిప్రాసాన్తి కా అరండేబి గారి యాజమాన్యమున శ్రీలకుగాను ఉన్నత విద్యాలయ మొకటి నెలకొల్పబడియున్నది. ఇవిగాక బంగారు నందలి ఆంధ్రజాతి కుకళాశాల యున్నది విద్యాలయములకు ద్రవ్యసహాయము చేయుచున్నాము. దివ్యభాసంఘమువారి నిర్వహణముక్రింద నున్న విద్యాలయములకు మేము తీసికొని వానికి ద్రవ్యసహాయము చేయుచున్నాము. వారణాసి శ్రీత్ర యనందలి మాస్టర్స్ సమాఖ్యను శ్రీకళాశాలకు నెలకు రూ. 1,000 ల కుతుక నిచ్చుచున్నాము. ఇంకను జాతీయ విద్యాభివృద్ధికి ఎంతయు పనిచేయుటలే యున్నది. కావున ఈ విద్యాలయములకు ద్రవ్యము కావలయును. కావున ప్రజలు జాతీయవాసరమున ప్రతివోటను జరిపి జాతీయ విశ్వవిద్యా లయమునకు విరాళములను కనూన చేయించి పుష్కరాభివృద్ధి.

స్థానిక జాతీయవిద్యాలయములు ఆయా రాష్ట్రము లందలి ప్రజలచే పోషించబడవలయును. విద్యాలయములు లేని చోట్ల ప్రార్థనాని నెలకొల్పవలయును. యుఖ్యముగా ప్రకృతిము ప్రతివోటను శ్రీల కొకవిద్యాలయము, పార్లమెంటు విద్యాలయ మొకటి నెలకొల్పవలవలయును. ఈవిషయము విశ్వవిద్యాలయమువారు కారలసినవారికి సలహాల నిచ్చుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు.

జాతీయవిద్యావాసరమున ప్రకృతివిద్యావిధానమునకు పలుమాన్యులు జరిగి తీ వలయునని ప్రజలకు తెలుపుట యుఖ్యము. కావున జాతీయవాసరమున ప్రతిదినమును ఒక్కొక్క విషయమును గురించి ప్రజలకు తెలుపుటకు నిర్ణయించబడినది.

ఏప్రియునెల ౧-వ తేదీ ఆదివారము: ఈదినమున ప్రజలకు విద్యావాసరముచేసిన లాభములను గురించి తెలియజెప్పు యిండవలయును.

7-వ తేదీ సోమవారము: ఈదినమున మనదేశీయలందలి బాలలు ఆరోగ్యవంతులగు నుండుటకు చేయవలసిన కార్యము లనుగురించి ఆలోచింపవలయును.

8-వ తేదీ మంగళవారము: ఈదినమున శ్రీవిద్యాభి వృద్ధికి దేశీయన చేయవలసిన కార్యముల నాలోచించు మిండ వలయును.

9-వ తేదీ బుధవారము: భారతదేశము ఇతరదేశము లతోబాటు నాణీకృత పార్లమెంటు, సాంకేతికవిద్యావిషయము లందు తులనానుటకు గాను మనము చేయవలసినపనుల నాలో చింపవలయును.

10-వ తేదీ గురువారము: ఈదినమున గ్రామవాసులు తమ కర్తవ్యమును తెలిసికొనుట పిల్లవాడ్రుకు ఎట్టివిద్యున గరపవలయునో ఆలోచింపవలయును.

11-వ తేదీ శుక్రవారము: ఈదినమున బాలకులు, శాస్త్రాధ్యాయములకు ఆరోగ్యప్రేమను, మైత్రీని గరవుటకు చేయవలసిన విధానములను కనుగొనవలయును.

12-వ తేదీ శనివారము: ఈదినమున ప్రకృతి వైచిత్ర్య మును బాలల మనసులలో నెలకొల్పటకు చేయవలసిన విధానముల నరచువలయును.

13-వ తేదీ ఆదివారము: ఈదినమున దేశభాగ్యులకు యాజమాన్యసహాయముల సుధునిప జేయుటకు మనము చేయవలసిన పనుల నాలోచింపవలయును.

కావున మిత్రులందరూను నేను నూడించిన ప్రకారము జాతీయ విద్యావాసరమున జరిపి ప్రతివోటను భారతదేశీయ నందలి విద్యావిషయమున పట్టుధల్తో పని చేయ ప్రార్థించు చున్నాను.

విప్లవచంద్రపాలుగారి యుపన్యాసము

బెంగాలు వైష్ణవమతమునలను కళలయందును వాఙ్మయముందును కలిగియున్నాను.

నిన్నటి సాక్షుకాలము గోఖలేహాజీగారి వైని మతమును గూర్చి శ్రీమత బాబు విప్లవచంద్రపాలుగారు గుర న్యసించిరి.

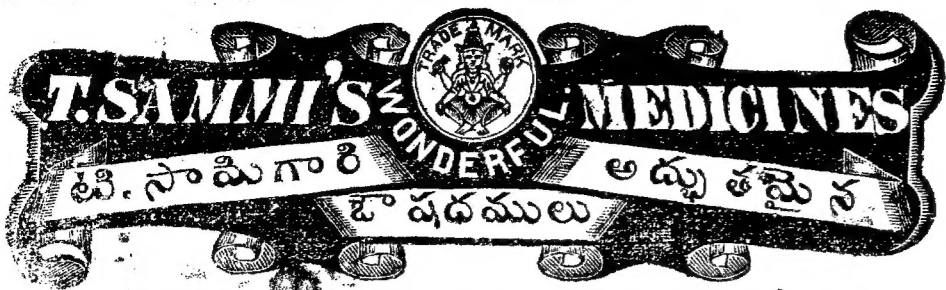
ఉపన్యాసనారము

మొన్నటి విషయములనుగూర్చి నిన్నటివిషయములను పోల్చుటకు సుష్టికరించిరి. బెంగాలు వైష్ణవమతమున వాని సుష్టి మయినదియు, స్థిరమయినదియు నెక్కటేయని నమ్ముచు న్నారు. వేదాంతములో నూడింపబడినట్లు మీ మునుమునాద కుదకు అద్వైతభావమునే నూడించుచున్నది. బ్రహ్మమని పిలిచినను సరే, సురెట్టి పేరుతో వివిధముల సరే తుక సత్యము ఒకటే కాని రెండుకావు. అం వా రొప్పు కొనుచున్నాను. ఎవరెవరు ఎట్టి పేర్లతో విలిచినను సరే సుష్టికి కారణభూత మొక్కటే యని యుందిన సుష్టి కొనుచున్నాను. కాని ఈ కారణభూతములోనే అనేక అంతర్భాగములు కలవు. అనేక అంతర్భాగములు కల నియే యీ కారణభూత మయ్యెను. ఈ కారణభూతమును పోల్చుకొనుటగాని మరేదనితోనైన సరి పోల్చుటగాని మరొ థ్యయని కంకయని వేదాంతము నూడించుచున్నది. ఈ భూత ములో భేదములున్నవియు అట్టిభేదములు అత్యంతము లని యు, వానిని పోల్చునప్పు ననియు, బెంగాలు వైష్ణవమతము వారెనుచున్నాను.

ఈ ప్రపంచములో శ్రీర మైనదేమియులేదు. ఈ దివియు మనము చూచినది రేపుకనిపించుటలేదు. ఇంకను కారణమేమి? పరిణామమే యందులకు కారణము. మొట్టమొదట మిత్ర తిమలేని పదార్థము క్రమేణ మిత్రత నుగున్నది మొదట ఆభేదమయినది క్రమేణ భేదరూపమున దాల్చుచున్నది. చిత్రకారుడు మొదట ఒక గీత నుగీ యెను, పిమ్మట మరొక గీతగీయును. అట్టిగీత యి యొ కలసి ఒక్కరూపముగ నేర్పుచు నున్నది ప్రేక్షకులకు అట్టి గీతలలోని భావము మొదట తెలియదు. చిత్రకారునకు మాత్రము తానేరూపమును వ్రాయువామన్నాలో తనకు తెలియదు. అట్టిగీతలను గీయుక పూర్వము, రూపము చిత్రకా రుని మనసులో నున్నది. కాని ప్రేక్షకులకు తెలియదు. అట్లే ప్రపంచములోని పదార్థములు క్రమముగ రూప భేదము జేంచుచున్నవి. వ్రాయవలసిన చిత్రములు చిత్రకారుని మనమున నెట్లుండునో అట్లే పరిణామచక్రము నొకకత్తి మనమున గలదు. ఈ కత్తియే బ్రహ్మము. ప్రపంచ మంతయు బ్రహ్మముయొక్క వ్యాగ్రములలో నిమిడియున్నది. కాబట్టి ఆదినుండియు ప్రపంచము కలదు. అది ఆదినుండియు భగవంతుని వ్యాగ్రములలో కలదు.

సంబంధమునగా నెట్టిది? ప్రేమగలిగినదే సంబంధము. అట్టి ప్రేమరసమును జూపించుటకొరకే వైష్ణవ మతమువారు బృందావనమును దానిగూర్చి విస్తారముగ వ్రాసి వారు. నీల, ఆనందమున కాటపట్టు బృందావనమే. వైష్ణవమత దీనినే ఆధారముగా వ్రాశెను. బెంగాలు వైష్ణవ వాఙ్మయములో దేశభాగ్యమును గూర్చి కాని, రాజకీయ గృహసంగతుల గూర్చి గాని వ్రాయబడి నుండలేదు. వ్యక్తియొక్కయొ, సంఘ యయొక్కయొ భావోదేశమును గూర్చియే అందులో వ్రాయ బడియున్నది. ఇందు దాస్య, సఖ్య, వాత్సల్య, మధురసము జూపి. వాత్సల్యరసములో యశోద నాయు: కుమారసము లో గోపికలు నాయుకలు, శ్రీకృష్ణుడు గా నునును. శ్రీకృష్ణ లీలల సారము కాంక్షభావము కలవారికి తెలియవలసి నాలు గారు బోధించిరి.

మదరాసు ఎక్స్ప్రెస్ మున్ ద్లెట్:— 1819-1904 ఫిబ్రవరి 28 తేదీ ఆదివారము ఉదయ 7-30 గంటలకు సాత నాకలపేట తిరువత్తియూరు మోకోడ్డు, నునలి విన్నయూ ముదలూరి గారి తోటలో వైసభవారి తిరువు శ్రీబాల విప్లవ చంద్రపాలుగారు "సాంఘిక సంస్కరణములు"ను గూర్చి యావ వ్యాసము గానియును, కావున అందర విద్యుట ప్రార్థించు.

అనుమతములయొక్క గుణాంతరములను మెచ్చి యెక్కిమర్ కుబ్జిదార్లచే బంగారు పతకమును, వెండిపతకములును బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ ఔషధము:—కడుపునొప్పి, నరములెరుకులు, కీళ్లనొప్పులు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టా, పొన్నలు, వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పులు, అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని టెల 0-8-0, పెద్దదెల్పి 2-8-

హిందూకమామము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుకూగుట, అజీర్ణము, ఓకలింపు, భేది, వాంతిభేది, శిశు భేది రక్తభేది, నోటిపుంకు, పండ్లనొప్పి, చిన్ని, తేలువట్టడం, జలుబు, స్త్రీలకు ఋతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పు, మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ రుణవ నొప్పులన్ని అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని టెల ౧. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరవివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డెడి జ్వరములును, చలిజ్వరములు ఆతని శాంత జ్వరములు, పీల్చజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు క్వరగా నివర్తింతును. దీని టెల ౫. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లవీధి, సాహుకారుపేట, చెన్న పట్టణము.

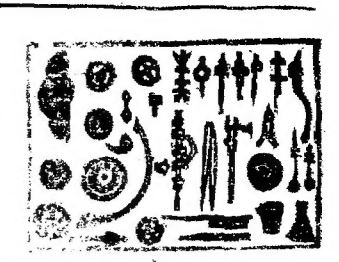
రక్త సుద్ధి:—(వైశాఖ్యవైశాఖ్య) ఇది కంతకాల కారకము: పేహాపాదాలు, పేహారణములు, గంధిరణము, ముత్రము మొదలయినవాటిని స్వ స్థముచేసి యే కాలము చేత చెడి యూడినను రక్తమును తుద్దచేసి రక్తవృద్ధిచేయును. టెల ౧. 1

త్రైకాక:—త్రైకాక, పచ్చకాక, సూత్రవ్యాధి ముగ తాళనూడని నుంట్లు, మర్మాచము పెరుగుట మొదలగు మాతృద్యారమున కలిగెడు స్త్రీ సంబంధ శోగములను శి దినములలో తుదుగ్గును. దీని టెల 2-0-0 పెద్దదెల్పి 4-0-0.

దగ్గుమందు:—ఇది దగ్గు, తక్కువగ్గు, కొమ్ము నొప్పి, గొంతుకన్నులు, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అవుషధము. టెల 1-8-0

సపుష్పావా:—ఇది సాంవిధమున కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇండ్రియస్థితి ముగుటయు, ఇండ్రియ లోగమున్న, స్వస్థపరచి యిండ్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలగజేయును. మొగ్గము లేనివాండ్రకు మొగ్గమునను కలగజేయును. దీని టెల 1-0-0

TOHFAFROSH WATCH & Co., Dealers in Watches Materials Tools, BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.

3821) ఉత్తరములు అక్షాభావము ప్రాచీనములు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జగ్గరి గాడి, యోగ దృష్టి, బాస్త్రమనము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మృతీ శాస్త్రము, భూశక్తి దృగ్గుణ, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల పేక నిమానము, వివిధవిశేషదవిద్యలు నుంపు. ఇంతేగాక మనుష్యుని హృదయలో నుంట్లు, మామిడివెట్టును పుట్టించుట, తీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని కలకాసుచే మాట లాడించుట, భూమిపైన గజముయొక్క గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా మేజిక్ చేయువారిని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీని టెల 4 రూ॥ ౫ పి. ఆర్. జవాహర్ నాయుడు, బంగళా. (గుంటూరుజిల్లా)

లోక వసిద్ధి జెందిర కంచి జప్తులిదిమరులు. సకలమైన వెలులు! చాచుకు ఉత్తరవాదము! సాగనైన జెందిరకూరు కొంగు కల కంచి పట్టుచీరలు, రుప్ప 30 లు మొదలుకొని రుప్ప 50 లు వరకు, పట్టురచికల రుప్ప 2 లు మొదలకొని రుప్ప 6 వరకు. హోమయూత్ వీరలు మొదలగు జప్తులిదిమరులకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుదు. 1-00 విత్తల్ అండ్ కంపెనీ, కంచి.

పాశ్యపు వేంకటాచల వసితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

- 1. లక్ష్మీనిలాసరసము:—లక్ష్మీనిలకల ప్లేగు శోగులు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసమువలన నిరోగులై మున్నారు. ఒక యొక లక్ష్మీనిలాస రసముగల సీసా తయయైన నుండెనేన ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము వేంకటేశ్వర తామే సంతోషముగ బల్కులను. దినజ్వరము, మూతర వ్యాధి జ్వరములు, సన్నిపాతము మొదలగువి శిశుక గుణములును. సీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇంచా. (56)
2. శ్రీనివాస తైలం:—ప్లేగు వద్దకును, సంకుల నొప్పి పోవుటకును మంచియందు. సీసా 1-3 0-8-0, 5-3 1 ఇంచా.
3. వైశ్యాన రాసరసం:—దీనిని సేవింపినప్పటినుండియే మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, శిశుభేది, అజీర్ణ భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇంచా.
4. బాలసుఖోదము:—విడ్డలకు బలకారి; తిమ్మూ ముంకు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణభేది, కృశత్వము, కడు పుట్టియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగువి గుణములు విడ్డల పుట్టిగలవారకును. సీసా 1-3 0-12-0, 5-3 1 ఇంచా.
5. లోకానుమారక స్థూరమాక్షి:—విడ్డలకు రయ న్ను ముడివినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ కారి. మందము, పడిక, దగ్గు, అజీర్ణము, శిశు వాతం, పొన్నవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక ననేక శోగములను గుణముగలము. (801)
250 మూత్రము గల సీసా 0-4-0
కపాళ కర్పూర 6-3 1-8-0
" " 12-3 2-14-0
" " 25-3 5-5-0

ప్రతి ఔషధముతో కూడ అనుపాదము తెలుగున పంపబడును. శ్రీ సీతా రామచంద్రవైద్యశాల, మైసూరు.

ఇనుప వ్యాపారము

మా రథ నీళ్లగొట్టుములు, మాస్తమాక్కు, సెమెంటు కోల్తాను, అమెరికా గుండ్రపు కంబీలు, చట్టములు, కలాయి ముల్లకంబీలు, మేవపిప్పలు, బొట్టునట్లు, రకల్ నెయిగు మొదలైన సామానులు అత్యుత్తమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తెలలకు కాగితము వ్రాయుకోవలెను. అబ్దుల్ అలీ మహమ్మద్ అలీ కంపెనీ, (1412) 18, గెంబదాను వీధి, మదరాసు.

జ్వర హరి వాంతి బ్రాంతి నివారణి ఓమం - కర్పూర్

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుకొనే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనియందు. మలేరియా (విష వా) యజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తినది. కొన్నిసార్లు పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయముగ జ్వరముండు సమయమందును యా ఔషధము పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బాత్రిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన ఆనేకలలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

వకీలు (అటార్నీ-అట్-లా) సాంరామ్ పాండు రం గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క జ్వరహరి జ్వర ములను తుదుర్చుటయందు ఆమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సాల్ ఫెట్రిలో నుండు నాగ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, పాన్రి వారియొక్క జ్వరహరినికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పిరందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధపావులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి టెల అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ, ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు. (1122) Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, armenian Street, MADRAS.

మలయ చందనము

(1251) సుగంధద్రవ్యములకు కలకారము కుండు పుచ్చుకొననున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. వత్తియు లేదు. పిచికాకి తున్నగు కఠినచిత్త్యుల కాలేదు. ఈచుట్ట మైన మలయచందనము ఎల్లప్పు డొకప్పు, పచ్చ అను మాటల విధముల కలకారమును మానుపూటలతో మాన్యును. దర్పి 1-3 2-0-0 గంధర్వపార్శ్వసి, రాజమండ్రి.

అపూర్వ ఆంధ్రద్రవ్యము

అపూర్వములకు ముఖ్యముగా మియొం కుండును కలిగితి యున్నదేమోనో దేకి చేతి కాలి చుంట్లు పోగొట్టును. సుదమము చట్టచేతి శరీరమునకు కలకారము లనికొందు. పీల్చరొక్క, భేదాలు, తలనొప్పు, వామ్మనొప్పు మొదలగువానిని రక్తవృద్ధి సహజించును. (117) కర్పూరము దెల్పి 1-3 రు. 1-0-0-0. కర్పూరశ్రీ మణిశంకర్ గోవింద్రి, శంకరాగ్రహ ఔషధశాలయం, 157, బ్రాహ్మ, మదరాసు.

<p>హలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>కరోలా.</p> <p>వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ప్రజాబాధము, పులితేపురాదు, భీములు గావు, దినము కాలగిరి కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము X అయ్యెలాగున నిర్భయోధన గావించును.</p> <p>శ్రీ పాను, 1 పాను నీసాలు</p> <p>నీసా 1-కి కల</p> <p>రూ. 2-8-0, 4-0-0.</p>	<p>శ్రీ జరు గారి</p> <p>లీవరు టానిక్.</p> <p>పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల గొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలసతికును, అలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, వినుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.</p> <p>నీసా నెల రు. 1-8-0.</p>	<p>కుల్ హట్టి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నీను వెంట్రుకలను తక్షణమే మనమనలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చగలదు. సవో ఫలితము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్యూష్న్ టై పెట్టె 1-కి</p> <p>రు. 2-0-0.</p>
--	---	---

W. E. SMITH & Co., Ltd Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

దక్షిణ భారత ఆంధ్రుల కోరిక (విమలైక్)

మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవ త్రవ్వేరు నుదాహరించ గోరెదము

368

Beauty is the Heavenly Moon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair

TAKE CARE TO USE OUR PARASTAN OIL FOR KEEPING YOUR BRAIN COOL.

Price Re. 1/- Postage Extra

Agents:— **F. Hassanali & Co.,** 51, China Bazaar, G. T. Madras

NOTE:— Please try Parastan Liquid Soap Re. 1 0-0

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్

బహుమానముల సనేకములను గడించిన

శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి

గ్రంథములు

అమృతవలి

అత్యంతమైన నవల. చతురము లాడుకొనుచును

రూ 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము

అనంతరపున దగు నీతినిచ్చుకొని మిక్కిలి మనోహరముగ రచించబడినది. చక్కని తెలి. మంచి అచ్చు పెం 0-2-0.

చిరునామా: ఆంధ్రపత్రికాలయము, 1154 తిరువెళ్ళి పేట, మదరాసు.

TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal disease you "must remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour, courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists, fees, Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batsala (India.) (669)

ACTINA NATURAL TREATMENT.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batsala. (India)

Natural Actina Treatment.

కొత్త ఆర్థికయుద్ధము

ఇప్పుడు ప్రపంచయుద్ధము సుఖకరముగ సంత మొందించువలన మీ చూపుదేశము యొక్క పారిశ్రామిక ముక్తికై బోరాడవలయునని ఇందు మూలముగా మిమ్ము హెచ్చించుచున్నాము. భారతమాత తమ పుత్రులందరు స్వదేశి పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుచు రని తలచుచున్నది. సంక్రాంతి పుణ్యకాల మే తెంచుచున్నది. భావనము తెచ్చుకొని మా కంపెనీలో సభ్యత్వమునకై మీ పేర్లను రిజిస్టరు చేయుచుకొనుడు. మేరు 1-కి 25 రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశ నియము 4 అణాలు ధరఖాస్తు పత్రములు వగైరాలు ధరఖాస్తు మీద సంకలనము. 962

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్.

త్రాంచి: మధుర. కంజీవరం.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషుబాయిలరు కాంప్యూజింగ్"ను యుపయోగించవలయును. దాని సహాయముగించిన బాయిలరు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కాంప్యూజింగ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజెంట్ల కే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆంధ్రు ఇంజనీరింగు వర్క్స్,

కపాలపెట్టె నెం 553 రు

మదరాసు

(ప్ర కాంప్యూజింగ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

సి రాబిల్లు

నీళ్లలో చేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకాశమానముగ నుండును. కాగితముల చినిగిపోదు ఒకచిల్ల ఒకబుడ్డి సిరాయగును. అసద్భవముగ నీలివర్ణముగ నల్లటి సిరాబిల్లు 144 టికి పెం 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టియ నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్లటి సిరాబిల్లు 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరామాత్రము 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొత్తముగ కొనువారలకు మంచి య నామియబడును (1278) ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు ఇంగ్లీషులోనే ఉండవలెను. మదరాసు రాజధానికి పోలు యేజెంట్లు:—

మెసర్స్ కె. ఎఫ్. సి. అత్యుత్తమ అంకుర్,

110, 111, తిరువెళ్ళిపేట, మదరాసు.

BENGAL INK FACTORY,

24. Tarak hatterji Lane, Calcutta

మా తేలుమందు అన్ని మందుల కంటె మిక్కిలి చురుకుగా పనిచేయును. పెం 0-8-0.

తేలుకాటువలన అనాయములేకు గాని విశేష బాధ గలదు. తేలుకాటువలన పిడుగు నెత్తువలె ప్రవేశించదు. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును. మందు చెడకుండ రబ్బరు బిరచాగల నీసాతో పోయబడినది.

మోపాని వైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుచు గొలుగొనవలెను. మెదడుకు చలువజేయును. కండ్లకును గాలతుండును. వెంట్రుకలను మనుష్యులకును మనాసనగలగొని తుండును. 0-12-0

అప్పుతాంజనము దీపి, తిరువెళ్ళిపేట, మదరాసు